

Rinnakkaisvalta

Saatteeksi

Käsite rinnakkaisvalta esiintyi ensimmäisen kerran **Vladimir Leninin** kirjoituksessa ”Kaksoisvalta”, vuonna 1917. Sana käännetään useammin ”kaksoisvallaksi” mutta tämä on kuitenkin huono suomennos kuvaamaan sisältöä, jonka sana on sittemmin saanut. Kaksoisvalta kuvaa kyllä oivasti tilannetta, jossa kaksi valtaa kamppailee toisiaan vastaan suvereniteetista. Rinnakkaisvalta –sana kuvaa kuitenkin paremmin valtaa haastamaan nousevaa kaksoisvallan osapuolta. Nykyään teoreetikoiden puhuessa aiheesta, he tarkoittavat liki poikkeuksetta juurikin haastavaa valtajärjestelmää. Toisinaan rinnakkaisvalta/kaksoisvalta sanapari (englanniksi dual power) hylätään, koska halutaan tehdä jotakin pesäeroa aiempiin teoreetikoihin. Silloin käytetään esim. sanaa vastavalta (counter power tai anti-power). En ole itse moiseen leikkiin katsonut aiheelliseksi lähteä: vaikka rinnakkaisvalta onkin ”dialektisessa suhteessa” vallitsevaan valtaan, on se myös autonomisesti olemassa olevaa – tätä näkökohtaa olen halunnut alleviivata valitessani juurikin käännökseen ”rinnakkaisvalta”.

Käytetty kieli ja kiista sanojen sisällöstä, ja toisaalta halu kontrolloida tuon sisällön tulkintaa on yllättävän usein syynä poliittiselle riidalle (en sano väittelylle tai keskustelulle – riidassa aito keskusteluyhteys katkaistaan tavalla tai toisella). Näin ollen katson tarpeelliseksi selventää muutamia muitakin määritelmiä ja sanavalintoja, jotta ihmiset hakisivat riidanaiheensa edes jostain sisällöstä muodon sijaan. Usein myös tarkoitushakuisella disinformaatiolla on helppo mustata toista toimijaa omien valtapyyteiden (tai henkilökohtaisten syiden) palvelemiseksi, mikäli käsitteistä on epäselvyyttä – tätä edesauttaa ihmisten allistuttava ominaisuus mieluummin arvata tai uskoa arvauksia kuin kysyä epäselvyyksien tullessa eteen.

Käsitteet politiikka, puolue, etujoukko, kaaderi-/kaaderijärjestö ja joukkojärjestö kaipaavat siis avaamista. Sanalla politiikka tarkoitan kaikkea mikä koskee yhteisten asioiden hoitoa, sekä siihen liittyviä vallan prosesseja. Oli kyse sitten ”autoritäärisestä” tai ”antiautoritäärisestä” toimijasta, jokainen tekee politiikkaa. Sanaa puolue käytän sanan vanhemmassa laveammassa merkityksessä, joskaan en laveimmassa (jolloin sanalla tarkoitetaan vain poliittista osapuolta), eli tarkoitan sillä organisaatiota (mielsi se itsensä sellaiseksi tai ei) joka pyrkii poliittiseen vaikuttamiseen muutoinkin kuin sektoraaalisesti (yhdellä yhteiskunnan osa-alueella, irtisanoutuen muista kamppailuista). Toisinaan myös sektoraaaliset organisaatiot ottavat väliaikaisesti puolueoleja, mutta puolueesta puhuttaessa on syytä pitää mielessä organisaation suunnitelmallisuus ja ennalta lausuttu ylisektoraaalisuus. Puoluesanalla ei ole siis mitään parlamentaarista tai ylivalloittavaa konnotaatiota. Sillä kutsuuko joku itseään puolueeksi tai mieltääkö joku puolueenomainen instanssi itsensä puolueeksi ei ole merkitystä sen kannalta, onko se sitä.

Kaaderit puolestaan yleensä yhdistetään johonkin leninistiseen pöhinään – olkoonkin että määritelmä tulee liberalismiin teoreetikoilta. Kaaderilla tarkoitan kaaderiorganisaation (lähes aina puolue) jäsentä. Kaaderiorganisaatio on organisaatio, joka ei pyri joukkoedustavuuteen ja laajaan kirjoon eroavissa teoreettisissa näkemyksissä. Kaaderiorganisaatiot ovat näin ollen yleensä tarkempia ”puhdasoppisuudestaan”, ja ne odottavat pitempiäaikaista sitoutumista, eivätkä ota uusia jäseniä ilman tiettyjen kriteerien täyttymistä. Joukkoliikkeet puolestaan ovat yleensä laajaan edustavuuteen pyrkiviä myös mielipidekirjossa, ja ne ovat yleensä (mutteivät aina) sektoraaalisia luonteeltaan. Ne ovat avoimia, niihin voi tulla ja mennä yleensä vaivatta. Erikseen ovat niin kutsutut kulissioorganisaatiot, joiden tehtävänä on toimia ainoastaan kaaderiorganisaatioiden joukkopohjaisena jatkeena: niillä ei ole autonomiaa/niiden autonomia on sangen rajattu suhteessa emäkaaderiorganisaatioon. Puhuessani joukkoliikkeistä, en pääosin tarkoita tässä niitä. Omasta mielestäni kaaderiorganisaatioiden tehtävä ei ole ottaa kontrolliinsa joukko-

organisaatioita, vaikka niiden onkin toki oletettavaa toimia myös joukko-organisaatioiden kautta. Yhdenkään itsenäisesti syntyneen organisaation jälkikäteinen haltuunotto ei palvele toimintakulttuuria, joka vallankumouksen moneuden olosuhteisiin on luotava. Mikäli kaaderiorganisaatio perustaa itse joukkoliikkeen, on asia eri.

Se että näitä sanoja käytetään mahdollisesti joko joissain piireissä tai yleisessä keskustelussa toisin, ei ole riittävä syy mukautua niiden konventionaaliseen käyttöön. Anarkismi ei ole kaaoksen ajamista vaikka yleiskielessä sillä näin tarkoitetaankin, eivätkä korkeat verot ole kommunismia tai rehellisyys jokin määritelmä joka yhdistää huonotapaisuuden, harkintakyvyttömyyden, ennakkoluuloisuuden ja empatiakyvyttömyyden – kuten sillä tunnutaan persunoituneessa Suomessa tarkoittavan. Määritelmistä on taisteltava, osana hegemoniataistelua.

Sanaa ilmiväkivalta käytän tekstissä usein selvennöksenä esiin tulevasta väkivallasta piilevän, uhkaavan sijaan. Väkivallalla uhkaamista, tai väkivallan oletettua mahdollisuutta ei usein tulkita keskustelussa väkivaltana. Semminkin, varsinkin valtajärjestelmän taholta tullessa tämän väkivaltaluonne kielletään. Väkivalta laajemmin on ihmisten (tai ihmisen ja muun elollisen aineksen) välinen suhde, ei ensisijaisesti tekoa. Se on aina olemassa, eikä siitä irtisanoutuminen, väkivallattomuus, ole sikäli objektiivisesti katsoen mahdollista – se on ainoastaan retorinen ilmaisu. Sivuan väkivallan kiusallista kysymystä kirjoituksessa, mutta riittävästi en voi aiheeseen tämän jo aivan ylittämisenä artikkelin yhteydessä mennä – se jääköön toiseen kertaan. Samoin toisinaan fasismin vastenmielinen aihe pulpahtaa esille tekstissä – tämäkin aihe kaipaa ja tulee saamaan käsittelynsä omassa artikkelissaan, sitä mukaa kuin mieli ja terveys antavat myöden.

Joillakin sanoilla kuten instituutio tai rakenne on omat artikkelissa julkilausutut tarkoituksensa. Mikäli kirjoittaja niitä määritelmiä sortuu silminnähden käyttämään toisinaan noita sanoja niiden lausutun määritelmän vastaisesti, annattakoon se anteeksi. Arkikielinen sanasto ei totisesti ole sataprosenttisesti samaa, kuin teoreettinen, ja näin ollen sananluikahduksia tapahtuu välillä mielen herpaantuessa vahtikoira-asetuksistaan.

Lopuksi vielä eräistä sanoista, nimittäin nimistä. Moni saattaa raivostua useamman eri nimen mainitsemisesta tekstissä, henkilöiden mainitsemisesta silloin kun ei ole aivan vastaan panematon pakko heitä julki sanoa. Olen törmännyt usein siihen, että nimen mainitseminen tulkitaan auktoriteettiin vetoamisena, ”säälittävänä namedroppailuna” (anteeksi nettianglismi) tai pätemisenä. Tässä artikkelissa nimien kuin teosten tahi organisaatioiden mainitseminen, siinä missä ismien tai erikoisimpien käsitteidenkin, toimii toivottavasta keskustelua sikäli edesauttavasti, että aiheeseen perehtyä haluavan on helpompi löytää tarkentavaa materiaalia aiheesta.

V.Rantanen

Kun pohdimme, miten maailmaa muutetaan, sorrumme usein kaavamaisuuksiin. Joko odotamme passiivisina vallankumousta joka ”sitten joskus muuttaa kaiken”, tai sitten yritämme muuttaa vallitsevaa järjestelmää järjestelmän puitteissa ja ehdoilla. Muutoksen realistisin strategia on kuitenkin rinnakkaisvalta.

Rinnakkaisvalta tarkoittaa lähtökohtaa, jossa uudenlaista järjestelmää lähdetään rakentamaan tässä ja nyt, vanhan järjestelmän ulkopuolelle ja sitä haastamaan. Tällöin ei yritetä epätoivoisesti vallata vallitsevia rakenteita, potkia sieltä pois niitä jotka pyrkivät haluttujen uusien rakenteiden ja käytäntöjen sabotointiin ja siten muuttaa vallitseva järjestelmä työkalusta, joka muistuttaa puskuotraktoria, polkupyörän kaltaiseksi työkaluksi. Jonkin niin massiivisen valtaaminen, puhdistaminen ja sen jälkeen perusteellinen muokkaaminen vallan joksikin muuksi kuin se lähtökohtaisesti on, jopa kuulostaa mittaamattoman suuritöisemmältä kuin uudenlaisen olemisen rakentaminen alusta asti uudella tavalla. **Hugo Blanco** totesi aikoinaan: ”En ole kiinnostunut vallan valtaamisesta, vaan vallan rakentamisesta.” Tästä on kyse rinnakkaisvallassa. Tämä ei tarkoita, että vanha valta jätettäisiin rauhaan – vanhan vallan on hävittävä ja sitä on aktiivisesti hävitettävä rakentamalla rinnakkaisvaltaa vanhan vallan hylkäämälle ja siltä vallatulle alueelle. Kuten edellä annetaan ymmärtää, rinnakkaisvalta ei ole pyrkimystä jonkin mukavan erilaisen paratiisimaailman rakentamiseen jonnekin eristyksiin pahalta maailmalta, vaan rinnakkaisvalta on aktiivista ja haastavaa suhteessa vanhaan valtaan.

Rinnakkaisvaltalähtökohta on välttämätön silloin, kun ymmärrämme, että vallitseva järjestelmä on yhteen sovittamattomissa halutunlaisen järjestelmän kanssa. Jatkuvaa talouskasvua penäävä järjestelmä, joka tavaraluonteistaa, välineellistää kaiken on sovittamattomassa ristiriidassa niin elonkehän kuin siitä erottamattoman ihmiskunnankin intressien kanssa. Kapitalistisen järjestelmän täydellistä turmiollisuutta on käsitelty jo moniaalla tarpeelliset määrät (ja kaikkea uskottavaa vihreyttä leimaa antikapitalismi), mutta puhuttaessa rinnakkaisvallasta on tärkeää ymmärtää täydellisen irtioton ja vastakkaisuuden tarpeellisuutta myös kaikkiin niihin rakennelmiin, jotka ovat *niveltyneet* yksiin kapitalismin logiikan ja käytännön kanssa. Niveltymisen tarkoittaa rakennelmien kohtalonyhteyttä ja toisiaan uusintavaa vaikutusta. Vaikka emme voi tässä artikkelissa mennä sen syvemmin siihen, miksi esimerkiksi valtio, patriarkaatti, antroposentrismi, liberalismi, parlamentarismi, fasismi ja produktivismi ovat niveltyneitä kapitalismiin (jääköön se muiden ilmikynäiltäväksi), niin katson tarpeelliseksi sanoa tämän lähtöoletuksen olevan läsnä läpi kirjoituksen. Täten rinnakkaisvallan on pyrittävä, halutessaan tarjota vaihtoehtoa, rakentamaan itsensä noista edellä mainituista instansseista vapaana ja niille vihamielisenä.

Rinnakkaisvaltakysymyksen suhde reformismiin on kiinnostava. Arkkireformistiksi New Dealin aikoihin päätyneet managerialisti **James Burnham** muistuttaa, että vaikka kapitalismi kasvoi feodalismien sisällä mutta siitä riippumattomana, sen hiljalleen syrjäyttäen, ei kapitalismin totaalisen luonteen vuoksi sen sisälle voi kasvaa mitään, mikä syrjäyttäisi puolestaan sen – kaikki kapitalismin sisällä tehdyt uudistukset tuntuvat vain *uusintavan* sitä, vahvistavan sitä. Tätä kutsutaan *Burnhamin dilemmaksi*. Luontainen vastaus dilemmaan onkin olla toimimatta vallitsevan valtajärjestelmän sisällä, vaan rakentaa kokonaan uusi. Kysymykseksi jää kuitenkin, olisiko KAIKKI osanotto järjestelmään, kaikki reformismi sen pyyteettömmässäkään muodossa hylättävä järjestelmää uusintavana, kuten **Antonio Negri** ja operaistit katsovat? Tämä on visainen pulma, johon olisi ilman syvempää pohdintaa valmis vastaamaan kyllä. Vallankumouksellisten on unohdettava reformismin ja valtiolähtöisyyden tie. Tämä ei tarkoita, etteivätkö vallankumoukselliset rinnakkaisvaltaa rakentavat ottaisi laisinkaan osaa kamppailuihin, joissa päämäärät ovat reformistisia – vastustaa leikkauspolitiikkaa, kannattaa vaikkapa avohakkuukieltä (jota ei koskaan tule, mutta esimerkkinä) – vaan olennaista noihin kamppailuihin mentäessä on luoda kontakteja joukkoihin, ja painostaa järjestelmää sen ulkopuolelta.

Saavutettaessa niitä säällittäviä voittoja, mitä näiden prosessien puitteissa on mahdollista saavuttaa, rinnakkaisvallan petaajien on kuitenkin muistettava aina, ettei yksikään myönnytys valtajärjestelmältä ole mikään sopimus, vaan siihen on suhtauduttava vallattuna voittona viholliselta, jonka kanssa mikään sopu ei ole mahdollinen. Näin jopa silloin, kun valtiovaltaan on sekaantunut joku **Louie Blancin** kaltainen vallankumouksellisuudelle ”periaatteessa” suojea henkilö, joka haluaa ”tukea vallankumousta ylhäältä päin reformein”. Asiallisempi käytös näitä toimijoita kohtaan ei ole pahitteeksi, mutta muita myönnytyksiä tai mitään lupauksia ei tule antaa. Ja, jokaisen reformistisen liikunnan epäonnistuesssa rinnakkaisvaltaa ajavien toimijoiden on oltava paikalla tarjoamassa olkapäätä, ja haluttaessa selittämässä, miksi tappio tuli ja miksei mitään olisi voitu lopulta voittaakaan. Tämä valtajärjestelmän ulkopuolelta heikommaksi painostaminen yhdistettynä rinnakkaisvallan rakentamiseen on paljolti sitä, mitä esimerkiksi *Vihreän Puolueen (ViPu) Romahdus –pamfletissa* kuvailtu *San Andrés –malli*, jolla esimerkiksi *Ejército Zapatista de Liberación Nacional (EZLN)* eli zapatistit ajavat. Samaa linjaa ajavat *Asamblea Popular de los Pueblos de Oaxaca (APPO)* ja magonistipuolue *Popular Indigenous Council of Oaxaca "Ricardo Flores Magón" (CIPO-RFM)*.

Rinnakkaisvalta ei siis toimi sisällä järjestelmässä. *Kaksoisstrategiaa* – osallistumista sekä valtajärjestelmään että rinnakkaisvaltaan – ehdottaville voi muistuttaa aiemmista epäonnistuneista kokeiluista, joissa ollaan yritetty istua sekä rinnakkaisvallan että vanhan vallan kerkassa. Esimerkiksi *Sinn Féin* ja *Provisional Irish Republican Army (PIRA)* **Ruairi O Bradaighin** johdolla tukeutui alunperin rinnakkaisvallan lähtökohtaan strategiassaan (innoituksenaan niin Venäjän 1917 tilanne kuin Dáil Éireann eli Irlantilaisen tasavallan parlamentti, Irlannin vallankumoksessa/vapaussodassa), niin suhteessa Iso-Britannian, Pohjois-Irlannin kuin Irlanninkin valtarakenteita kohtaan. Tämä linja kuitenkin hylättiin asteittain **Gerry Adamsin** siirryttyä ruorimieheksi, huolimatta siitä että alun perin aiottu strategia oli kaksoisstrategia, ”*rynnäkökivääri ja äänestysuurna*” -periaatteella, kuten **Martin McGuinness** tapasi toistella. Liukuminen puhtaasti osaksi järjestelmää tapahtui kuitenkin sutjakkaasti, ja tänä päivänä esimerkiksi McGuinness istuu ministerinvirassa Pohjois-Irlannin paikallishallituksessa. Niin ikään Romahdus –pamfletissa kuvailtu *Sadr City –malli* osoittaa strategian verrattaisen kelvottomuuden.

”Tämän päivän vallankumouksellisuutta” ei siis ole se, että puolustetaan kansallisvaltiota markkinavoimia vastaan ja pidetään sen puitteissa kynsin ja hampain kiinni aikoinaan elonkehältä, tulevilta sukupolvilta ja periferialta varastetuista aineksista kasatun kakun siivusta, joka kapitalistiluokalta onnistuttiin työtaistelun avulla ulosmittaamaan – vaikka näitä haukahuksia kuuleekin pitkin Euroopan, Suomestakin. Selvennettäköön, että rinnakkaisvallan ideana ei ole mikään **Nikolai Tshernyshevskin** maalaama ”mitä huonommin sen parempi – sittenhän se vallankumous tulee nopeammin” –oletama. Sen sijaan ihmisten oloja pyritään parantamaan tässä ja nyt, mutta rinnakkaisvallan lähtökohdista, sen voimin, irrallaan valtajärjestelmästä, sitä toiminnalla haastaen ja murentaen. Se ei siis tarkoita myöskään mitään hyväntekeväisyyttä, joka ainoastaan paikkaa valtajärjestelmän itseensä repimiä haavoja. On suunniteltava niin, että jokainen rinnakkaisvallassa syöty leipä, järjestetty asunto, viljelty maatilkkku ja paikattu pyöränkumi on naula valtajärjestelmän arkkuun.

Tämä artikkeli ei pyri kuvailemaan tyhjentävästi rinnakkaisvallan ilmiötä tai hakkaaman kiveen sen teoriaa, eikä se ole tarkoitettu sisällöltään dogmaattiseksi edes allekirjoittaneelle itselleen. Kyseessä on keskustelunavaus tärkeästä aiheesta, ja on toivottavaa että teoria täydentyy ja muuttuu keskustelun edetessä. Kirjoitus on paikoin myös itseään toistava ja sekava, mikä johtuu artikkelin kiireellisestä aikataulusta.

Rinnakkaisvallan olemuksesta

Rinnakkaisvallan kysymyksen noustessa ensimmäisen kerran vallankumoukselliseen keskusteluun vuoden 1917 jälkipuoliskolla Venäjällä oli sangen ymmärrettävää, ettei edes kysymyksen kaikkia ydinaspekteja kyetty hahmottamaan. Vasta myöhemmät historian liikunnot toivat tuolloin muovattujen näkemysten rajallisuuden esille. Vuosi 1917 ei suinkaan ollut ensimmäinen kerta, kun rinnakkaisvaltaa on esiintynyt vallankumouksellisissa prosesseissa – tämän totesi mm. **Lev Trotski** jo tuoreeltaan. Niin vuoden 1848 Ranskassa **Pierre-Joseph Proudhonin** kaavailemat klubit sekä kansanjoukkojen spontaanit liikunnot edustivat rinnakkaisvaltaa, kuten vuoden 1871 Pariisin kommuunikin.

Rinnakkaisvalta on ymmärrettävä kuitenkin varhaisia teoreetikkoja laajemmin. Se on prosessi, joka pyrkii uuden valtarakennelman – ja lähes kaikki elämässä kuuluu vallan kysymyksen piiriin – luomiseen nykyisen tilalle. Kyetäkseen korvaamaan vanhan vallan on rinnakkaisvallan oltava kokonaisvaltainen, sen on katettava kaikki elämänalueet – talous sanan laajimmassa mahdollisessa merkityksessä, arkioleminen, asuminen, työ, kulttuuri, turvallisuus. Lukuun on otettava niin tilan, liikkeen kuin ajankin aspektit.

Rinnakkaisvalta on välttämätön jo pelkästään siksi, jotta voidaan osoittaa mahdollisuus tehdä asiat toisinkin, näyttää että toisenlainen asioiden tekotapa ja elämisen tapa ovat mahdolliset: abstraktit lupaukset ja pilvilinnojen maalailu jonnekin tulevaisuuteen eivät ole parhaita keinoja vakuuttaa ihmisille, että hokema ”toisenlainen maailma nyt vain ei ole mahdollinen, tällainen maailma on” ei pidä paikkaansa. Pelkkä myytti voi tuki elähdyttää kourallista hehkurintaisia kaadereita, mutta kansanjoukkojen vakuuttamiseksi ja elämänmittaiseksi sitouttamiseksi tarvitaan konkretiaa. Venäläinen arkkivallankumouksellinen **Aleksander Herzen** toteaaakin: ”Päämäärä joka on mittaamattoman etäinen, ei ole päämäärä laisinkaan, vaan petos.”

Siinä missä reformisteja syytetään kokonaan pitkän tähtäimen suurten tavoitteiden hylkäämisestä (sikäli kuin heidän radikaaleimmilla muodoillaan, eli ”vallankumousta vallitsevan järjestelmän pelisäännöillä yrittävillä”, on pitkän tähtäimen tavoitteita), kohtaa vallankumouksellisia puolestaan usein syytös välittömien tässä ja nyt olevien tarpeiden unohtamisesta ja uhraamisesta jonkin kaukaisen utopian epäjumalan alttarilla. Vallankumouksellisten osalta tämä on tuki parhaimmissa tapauksissa puhdas paikkaansa pitämätön karikatyyri, ja ymmärrys rinnakkaisvallasta saa vallankumouksellisen ottamaan huomioon juurikin ”huomisen utopian” vuoksi tämän päivän tarpeet ja kysymykset.

Rinnakkaisvalta on ymmärrettävä kokonaisuudessaan. Se tarkoittaa rinnakkaisvallallista valtarakenteiden korvaamista 1) rakenteellisella tasolla (valtasuhteet ennen kaikkea talouden mutta myös muun olemisen saralla; usein julkilausumattomia; valtio kuuluu osin kohtaan 1, osin kohtaan 2), 2) instituutioiden tasolla (rakenteet luovat turvakseen instituutioita; esimerkiksi pörssi on instituutio, valtauskonto on instituutio, samoin maanpuolustus laajemmin, lait tai valtamedia), 3) organisaatioiden tasolla (valtion yksittäinen virasto tai ministeriö, armeija, yksittäinen puolue, kirkko, kansalaisjärjestö, yksittäinen yritys) ja 4) yksittäistoimijoiden (henkilöt) tasolla. Kaikkein pinnallisimmissa vallankumousanalyysissä tavataan huomioida ensisijassa vain kohdat 3 ja 4: esimerkiksi arabimaiden hiljattaisia mullistuksia kuvattiin vallankumouksiksi, vaikka muutosta tapahtui vain kohtien 3 ja 4 osalta, eikä edes kovin perusteellisesti. Kuitenkin, jotta muutosta voi kutsua vallankumoukseksi, on muutokset tapahduttava ensisijaisesti kohtien 1 ja 2 kohdalla – 3 ja 4 ovat näiden suhteen toissijaisia, jos kohta varmuuden välttämiseksi kumottava yhtäläisesti. Semminkin tämä perusymmärrys vallankumouksen luonteesta on ymmärrettävä myös rinnakkaisvallan tasolla.

Talousvalta ja paljain väkivaltaluonne valtiosta (valtion ydin; tämä näkemys poikkeaa perusmarxilaisesta hiukan) kuuluvat rakenteelliselle tasolle: rakenteet luovat niin sosiaaliset kuin poliittisetkin järjestelmät.

Instituutiotaso on pitkälti hegemoniatasoa (hegemonia toki liittyy myös tasoihin 3 ja 4, ja suorina yksittäisuskomuksina tasoon 1), valtarakenteiden ilmentymistä niitä suojaavissa muodoissa – jotain mikä mielletään itsestään selväksi, arkijärkiseksi, kyseenalaistamattomaksi, olemisen reunaehdoksi. Voisi jopa sanoa että perustavanlaatuisemmat vallan tasot ikään kuin emanoituvat sen alemmille tasoille, jos filosofis-teologinen ilmaisu sallitaan. Toisaalta, organisaatiot käyttävät hyödykseen instituutioita ja yksilöitä, ja yksilöt organisaatioita ja instituutioita. Eri tasojen välillä olevien toimijoiden suhde ei siis ole vain yksisuuntainen, eikä mekanistinen.

Eräs rinnakkaisvaltaa mitä ansioituneimmin edellä mainitunkin laisesti ruotunut kirjoittaja, nimimerkillä **toveri Azaad** kynäillyt kanadalaisen ensi sijassa Maosta ja Gramscista ammentavan *Revolutionary Initiativen (RI)* toimija lukee marxilaisessa mielessä hieman kerettiläisesti kaiken materiaalisesti olevan (kohdat 1, 3 ja 4) syvärakenteeseen ja ylärakenteeseen vain kohdan 2. Oli jaosta mitä mieltä tahansa, on huomionarvoista tunnistaa että myös organisaatiotason oleminen – eli kanssakäyminen ei-pilotetuissa puitteissa – määrittää tajuntaa, kokemista. Tämän vuoksi rinnakkaisvallan on varsinkin joukkopohjaisissa ilmenemismuodoissaan oltava tarkka valtarakenteita uusintamattomien toimintamallien ja organisoitumismallien suhteen.

On tärkeä hahmottaa rinnakkaisvallan perusideassa sen luonne *vastakulttuurina vaihtoehtokulttuurin sijaan*, kuten **Aric McBay** kysymyksen asettelee. McBayta vapaasti muotoillen siinä missä vaihtoehtokulttuuri on vetäytyvää, eristäytyvää, vallan ja politiikan kysymyksistä pidättäytyvää ja ”skeneytyvää”, on vastakulttuurin oltava osallistuvaa ja avoimen osallistavaa, valtarakenteista muttei joukoista erillistyvää ja aktiivisesti vallan ja politiikan kysymyksiä puntaroivaa. Vaikka rakenteet eli oleminen määrittääkin pitkälti tajuntaa, on myös organisaatioilla (niin kaaderi- kuin joukkopohjaisilla) vissi vastuunsa siinä, millaiseksi rinnakkaisvallan sosiaalisessa kanssakäymisessä olemisen kulttuuri kehittyy – niin organisaatioiden sisällä kuin välilläkin ihmisten kesken. Lahkolainen suhtautuminen paikoin piehtaroi vaihtoehtokulttuurisissa helmasynteissä. Aihetta käsitellään lisää artikkelin kappaleessa, joka käsittelee vallankumouksen moneutta.

Periaatteessa rinnakkaisvalta voi olla kahden toisistaan merkittävässä määrin eroamattoman poliittisen instanssin välinen kamppailutilanne, olettaen ettei noilla kahdella taholla ole kykyä tai oletettua tarvetta tulla toimeen keskenään. Näin ollen rinnakkaisvalta ei ole välttämättä vallankumouksellista. *Eivallankumouksellisesta rinnakkaisvallasta* voidaan nostaa esimerkeiksi vaikkapa useat liikunnot sen suuremman Kongon alueella (**Moise Tshomben** Katanga, Kivun alueen kapinalliset jne.), Somalian useat toisiaan nokittelevat fraktiot ja sotaherrat **Mohammed Siad Barren** hallinnon kaatumisesta alkaen, Keski-Afrikan tasavallan tilanne Séléka- ja Antibalaka -klikkeineen, Kiinan pitkän tasavaltalaisvallankumouksesta 1911 aina kommunistien voittoon asti kestäneen kaaostilan sotaherrat joukkoineen, *ISIS/FSA/an-Nusra* suhteessa taantumuksellisiin hallintoihin arabihallintoihin tai Ukrainan nykytilanne. Usein näissä tilanteissa rinnakkaisvallallisen tilanteen syntymiselle on ainakin osasyynä paikallisen compradorikerroksen (ne luokkakerrokset, joiden valta ja hyvinvointi perustuu maansa alisteiselle suhteelle keskusalueisiin nähden) eriaalle vetävät lojaliteetit ja näin ollen ainakin paikoin eriytyneet talouden linkittyneisyydet. Myös vastavallankumous käyttää rinnakkaisvaltaa metodinaan, kuten esimerkiksi **Sam Marcy** muistutti analyysissään Nicaraguan 1990 tilanteesta, jolloin oikeisto halusi purkaa sandinistien vallankumousarmeijan käyttäen rinnakkaisvallallisia apparaatteja hyödykseen.

Alusta alkaen rinnakkaisvallan on oltava osallistavaa – muuten sen toimintalogiikka ei leviä, ja se on kaadettavissa harvat johtamaan asettuvat/pakotetut kaatamalla. Vallankumouskaadereita ei tule koskaan olemaan niin montaa, etteikö maailmanjärjestelmällä olisi eväitä kukistaa heistä jokainen – joukkoja se ei

voi kukistaa, sillä se tarvitsee niitä. Kapitalistinen maailmanjärjestelmä tarvitsee työtä, eikä entropian ja resurssihiikkien, eli kasvavan reaaliinukkuuden maailmassa ihmistyön rooli ole ainakaan kutistumaan päin – unelmat robottien, kyborgien ja muiden elektronisten menninkäisten auliisti palvelemasta laiskurilasta voidaan edellä mainittujen syiden nojalla unohtaa. Vallankumouskaadereiden tehokas poistaminen toimintakentältä (surmaamalla, eristämällä, lahjomalla) kaatoi esimerkiksi Mustat Pantterit, vaikka puolue oli kulkenut menestyksekkäästä projektista toiseen, asteittain vallankumouksellista rinnakkaisvaltaa rakentaen. Toisena esimerkkinä voimme pitää tamilitiikereitä, joiden koko toiminta oli äärimmäisen keskittettyä ja hierarkkista. Irvokkaimmillaan, pisimmälle vietyinä, vallan keskittäminen vallankumouksessa ilmenee nk. *marsalkkasyndroomana*.

On myös tunnustettava ettei itseisarvoista olemista voi olla olemassa kuin täysimittaisen osallisuuden, täysivaltaisen tekijyyden, rinnakkaisvallassa. Vaikka jotkin bolivaariset piirit Venezuelan puolirinnakkaisvallassa tai *Hizbollahin* Libanonin slummeihin organisoimat osallistavat komiteat ovatkin askeleita oikeaan suuntaan, on mentävä vielä pitemmälle. Osallisuuden on rinnakkaisvallassa oltava alallisesti ja olemisellisesti kattavaa: jokaisella on oltava tuntuma tuotantoprosessien kokonaisuuteen, varsinkin perustuotantoon, sekä osanottoon jakelussa, hallinnossa ja puolustuskoneistossa. Tämä ei luonnollisestikaan järjesty oitis, vaan jatkuvana liikkeenä ja muutoksena kohti haluttua tilaa – tätä kutsutaan *kommunisaatioksi*.

Osallistavuuden ja itseisarvoisuuden kautta rinnakkaisvalta toimii logiikaltaan päinvastaisesti ja yhteen sovittamattomasti valtajärjestelmän kanssa, jonka ytimessä ovat välineellistävät ja erillistävät (eli riistävät ja hierarkisoivat) suhteet vieraannuttavine käytäntöineen (ihmisen pilkkominen osiin palkkatyön ja kuluttajuuden kautta).

Rajankäyntiä rinnakkaisvallan suhteen

Bolivaariseksi vallankumoukseksi kutsuttu prosessi Venezuelassa herätti alkuvuosinaan monissa toiveita ja odotuksia myös rinnakkaisvallallisen prosessin suhteen. Bolivaristien ote valtioapparaatista oli alkuunsa keho, ja näin ollen he pyrkivät ylhäältä käsin luomaan uusia valtiolliselle vallalle vaihtoehtoisia valtarakenteita. Ennen kaikkea uudenlaisen paikallishallinnon (paikallisneuvostot) luominen herätti monissa intoa. Noilla apparaateilla ei kuitenkaan voi katsoa olleen/olevan aidon rinnakkaisvallallista luonnetta – irrallisuus valtiovallasta puuttuu, ja sitä (myös sen bolivaarisia edustajia) haastamaan halukas asema loistaa poissaolollaan. Näennäisestä autonomiasta huolimatta toiminnan rahoitus tulee suoraan keskusvallan öljyrahoista – silloin se, että paikallisbyrokraatia on paikallisneuvostojen suoran valvonnan alaisena, on laiha lohtu rinnakkaisvallallisuuden näkökulmasta.

Maassa oli (on?) osallistamis- ja sosiaaliministeriö, joka pyrki luomaan ”rinnakkaisvaltaa perustuslain hengessä ja kautta” – näkemys, joka ilmeisestä hyväntahtoisuudestaan huolimatta oli rinnakkaisvallan perusajatuksen kannalta naurettava. Se, voisiko näistä instansseista kehittyä jotain vallankumouksellista, jää nähtäväksi. Vihamielinen ja epäluuloinen suhde esim. poliisiin (jolloin paikalliset ”bolivaariset piirit” hoitavat ison osan poliisien tehtävistä itse) antaa toki jotakin toivoa – konfliktorisuus suhteessa valtaan kuitenkin määrittää rinnakkaisvaltaa. **Nicolas Maduro** on kuitenkin pelkkä kuunvalo, weberiläisittäin karismaattista johtajaa seuraava byrokraatti, ja yhteiskuntarauha ja jopa paikallisneuvostojen lojaliteetti voi olla vaikea ylläpitää – tuolloin nuo rinnakkaisvaltaa jäljittelevät elimet voivat myös yrittää irtiottoa suhteessa valtioon.

Valtiokeskeisetkin vallankumousyritelmät saattavat toisinaan pyrkiä joukkojen laajempaan aseistamiseen, ja siten väkivaltaosaamisen demokratisoimiseen ja vallankumouksen suojaamiseen – näin on toimittu aikoinaan mm. **Thomas Sankaran** ajan Burkina Fason, **Muammar Gaddafin** Libyan ja **Jerry Rawlingsin** Ghanan vallankumouhallintojen aikaan. Samoja suunnitelmia oli Venezuelan bolivaarisella hallinnolla muutama vuosi takaperin – ajatuksena oli kasvattaa aseellista reserviä 15 miljoonaan henkeen, ja olla tuomatta sitä armeijan alaisuuteen. Vaikka väkivaltaosaamisen ja aseiden jakamisella laajemmalle väestölle onkin ”väkivaltaa demokratisoivia” piirteitä, ei aloitetta siltikään voida pitää rinnakkaisvallallisena. Sen sijaan *Venezuelan Tupamaro-liike (MRT)* (joka otti inspiraationsa ja nimensä Uruguayin kaimaorganisaatiolta – MRT on tosin edeltäjänsä hurjamineisempi), joka toki tukee **Hugo Chavezin** perustamaa hallintoa (ja kaaderit mm. piilottivat monia chavistaministereitä tukialueelleen **Pedro Carmonan** kaappauksen aikana), mutta on irrallaan siitä, on kiinnostavampi rinnakkaisvallallisuuden suhteen. MRT on rakentanut sinnikkäästi rinnakkaisvaltaa 1992 vuodesta alkaen Caracasin slummeihin. Se tukee hallintoa vain sitä edeltänyttä klikkiä ja tendenssiä vastaan, luopumatta itsenäisyydestään ja ajaen koko ajan omaa projektiaan joka tähtää myös bolivaristisen nykyhallinnon lopettamiseen – näin siis mikäli puolueen komentajan **Alberto Cariasin** on uskominen. Koska toiminta on kuitenkin pitkälti luonteeltaan *konspiratiivista* – eli organisaatio korostaa toimintansa luonteen maanalaisuutta – emme voi varmaksi tietää josko ja minkälaisia sopimuksia Venezuelan nykyisen valtiohallinnon kanssa on tehty. Selvää on, että ainakin asehuoltoa MRT saa Venezuelan armeijalta. Avainkysymys on, josko MRT on todellisuudessa sitonut itsensä strategisesti Venezuelan nykyhallintoon vai ei.

Vallankumous ja rinnakkaisvalta eivät kuitenkaan ole mitään ”kivoja ja mukavia prosesseja” jotka lahjoitetaan ylhäältä käsin – kasvu rinnakkaisvaltaan on kivulias prosessi, jossa uuvuttavan kamppailun myötä altavastaaajainstanssi kouliutuu, kasvaa valtaan. Koska olisi sangen epäreilua kyseenalaistaa kappaleessa edellä mainittujen hallintojen vilpittömyys vallankumouksellisuudessaan, tyydyn toteamaan, että kuitenkin riittävää irtiottoa, rinnakkaisvallan rakentamista, suhteessa aiempiin imperialismia hännystelleisiin hallintoihin ei tehty. Niin ikään monissa tapauksissa (vasitenkin Gaddafilla) vallankumouksen moneuden suhteen jäi lievästi sanoen huisin paljon toivomiseen varaan, eritoten sisäpoliittisesti. Nuoremman polven sanoin ilmaistuna: ”ei jatkoon”. Näin ollen tämä Romahdus-pamfletissa kuvattu **Evo Moralesin** Boliviassakin kokeiltu *El Alto –mallin* rinnakkaisvalta, rinnakkaisvalta ylhäältä, ei herätä riemunkiljahduksia.

Mitä rinnakkaisvalta ei ole?

Rinnakkaisvallan voi helposti mielikuvissa sekoittaa nk. ”kolmanteen sektoriin” ja laajempaan käsitteeseen *kansalaisyhteiskunta*. Kansalaisyhteiskunta, siitä teoretisoineen **Antonio Gramscin** mukaan, on kuitenkin jotain vallan muuta kuin rinnakkaisvaltaa. Kansalaisyhteiskunta on laajemmin tilanne, jossa joukot/joukkojen suuri osa samastuu vallitsevaan yhteiskuntajärjestykseen, pitää sitä omanaan, ja organisoituu spontaanisti sen puolelle ja sen olemisen edesauttamiseksi sen virallisten rakenteiden ulkopuolella. Tällä kansalaisyhteiskuntailmiöllä Gramsci selitti, miksi Italiassa vallankumous epäonnistui ”kahtena punaisena vuonna” 1919-1920 – etuoikeutetut mutta itsensä uhatuksi tunteneet väliluokat masinoituivat vallitsevan järjestyksen taakse joukkovoimaisesti: kansalaisyhteiskunnan lopputulemana oli siis tuolloin fasismi. Kuten olemme nähneet verrattaisen rauhallisen yhteiskunnallisen jakson aikana, kansalaisyhteiskunnan ilmiö voi palvella myös kapitalistisen järjestelmän toisen käyttöliittymän, liberalismin, tarpeita. Rinnakkaisvallan ja kansalaisyhteiskunnan raja on joskus häilyvä, sillä jotkin ei-valtiollisen ja ei-markkinallisen osallistumisen muodot ovat tarkoitusperiltään ambivalentteja ja ristiriitaisia. Näin on tapaus esimerkiksi monien lobbaustoimintaan keskittyneiden ympäristö- tai ihmisoikeusjärjestöjen

kanssa, tai uskonnollisten yhdyskuntien toiminnan suhteen. Niiden funktio kamppailussa voi olla kahtalainen ja ristiriitainenkin. Kansalaisyhteiskunnasta rinnakkaisvallan joka tapauksessa erottaa kansalaisyhteiskunnan myötäsukaisuus ja rinnakkaisvallan antagonistisuus suhteessa valtajärjestelmään.

Trotsky on oikeassa viitatessaan sosiaalidemokraattien **Karl Kautskyn**, **Rudolf Hilferdingin** ja **Max Adlerin** tahoillaan Saksaan ja Itävaltaan ehdottaman parlamentti- ja neuvostovaltojen yhtäaikaisen vakiinnuttamisen idean mahdottomuuteen. Rinnakkaisvalta ei voi olla sovussa vallitsevan vallan kanssa – intressit menevät sovittamattomasti ristiin. Mikäli ne eivät mene, kyse ei ole rinnakkaisvallallisesta tilanteesta, vaan yhden järjestelmän sisällä tapahtuvasta intressiryhmien väännöstä – Trotsky tarjoaa tästä esimerkkinä, Saksan aiemman hallitsevan luokkakerroksen kissanhännänvedon. Vallankumouksen totaalista vesittymisestä juuri tällaisten yhteensovittamispyrkimysten vuoksi tarjoaa esimerkin *Saksan sosiaalidemokraattisen puolueen (SPD)* toiminta **Gustav Nosken** johdolla, jotka istuvan hallituksen ohella onnistuivat kaappaamaan vallan myös syntyneissä työläisneuvostoissa. Hämmäntävä tilanne lamaannutti neuvostot, ja Nosken (joka mm. **Sebastian Haffnerin** mukaan olisi ollut paremmin kotonaan NSDAP:ssa kuin SPD:ssä) hallitus liittoutui fasismien ensiaskeleita marssineiden *Freikorps -joukkojen* kanssa, päättäen *spartakistikapinaksi* leimahtaneen vallankumouksen Saksassa verilöylyyn 1919.

Toisinaan rinnakkaisvallallisia rakenteita saatetaan vailla parempaa ymmärrystä luotsata vallitsevan vallan täytteeksi, jatkeeksi. Tämä eittämättömän harhainen tavoite oli esimerkiksi menshevikeillä ja oikeistoieserillä oli 1917 Venäjällä. Mikäli rinnakkaisvalta liitetään osaksi vallitsevaa valtaa, tai se muutoin asettuu rauhan tilaan tuon vallan kanssa, silloin sen rinnakkaisvallallinen luonne lakkaa, se rekuperoituu, muuttuu vallitsevaa järjestelmää tukevaksi, sitä korjaavaksi ja siten uusintavaksi. Kuten muussakin reformismissa, kyse tässä prosessissa on vain vallitsevan järjestelmän rokottamisesta rinnakkaisvaltaa vastaan. Kysymys on toisinaan myös vallitsevan järjestelmän pääorganisaatioiden (esim. valtion organisaatiot) ulkopuolella toimivista, sen myötäisistä rakennelmista, joita pääorganisaatioissa sisäistä valtakamppailua käyvät organisaatiot (esim. puolueet) luovat omaksi tuekseen. Esimerkiksi Suomessa suurimmat puolueet loivat mitä erilaisimpia järjestelyjä mm. itsenäisen rahoituksen turvaamiseen (osuustoimintaliikkeet ruoanjakelun ja pankkitoiminnan puolella *Maalaisliitolla* ja *Suomen sosiaalidemokraattisella puolueella*), itsenäisen tiedotuksen, itsenäisen sosiaaliturvarakenteiden, joukkojärjestöjen ja lukuisien muiden sektorien puolelle. Maalaisliitto-Keskustalla oli käytännössä jopa mahdollisuus puoli-itsenäisiin väkivaltakoneistoihin pitäessään käytännössä hallussaan nimismieskäytännön kautta maakunnissa aselupia, ja kontrolloidessaan (usein liitossa *Kokoomuksen* kanssa) ampumaseuroja, metsästysseuroja ja reserviläisjärjestöjä. Niin ikään Maalaisliitto-Keskusta kasvoi niin yhteen lestadiolaisen liikkeen kanssa, että puolueella voidaan katsoa olevan oma kirkkonsakin. Se, miten realisoitavissa ja oikeasti käytettävissä tuonkaltaiset resurssit enää tänä päivänä puolueiden epäitsenäistyttyä (esim. parlamentaristisen painotuksen kasvu) ovat, on epäselvää.

Vaikka rinnakkaisvalta rakennetaankin askel kerrallaan, sektori kerrallaan, ei se lähtökohtaisesti voi rakentua vain yhden osa-alueen/sektorin varaan. Anarkosyndikalistien *Confederación Nacional del Trabajo (CNT)* keskittyi vain teollisuuslaitosten kontrolliin Espanjan vallankumouksessa *Durrutin ystävien* varoituksesta huolimatta, ja muuttui vain tasavaltalaishallinnon jatkeeksi (tämä on kiistämätön tosiasia – se, mitkä olivat sen hetken mahdolliset ”välttämättömyydet” ei kuulu tähän). Toiset puolueet ovat keskittyneet taas esimerkiksi ainoastaan väkivaltakoneistollisen suvereniteetin haastamiseen – *Euskadi Ta Askatasuna (militar) [ETA (m)]*, *Rote Armee Fraktion (RAF)*, *Tulen salalittosolu (SPF)* ja *Symbioottinen vapautusarmeija (SLA)* esimerkkeinä – toivoen lähinnä teon propagandan ja tilanteen kärjistämisen edesauttavan jonkinlaisen vallankumouksen siirtymävaiheen syntymistä. Myöskään esimerkiksi erilaiset

siirtymäliikkeet tai ekokylät eivät voi vain yksin esimerkillään aikaansaada rinnakkaisvaltaa (vaikka ovatkin tärkeä osa sitä). Näin ollen onnistunut rinnakkaisvalta ei siis voi olla vain sektoraalista.

Rinnakkaisvallasta puhuttaessa on tärkeää vallankumouksen elossa pysymisen kannalta, että *rinnakkaisvalta ei ole pysyvää, pysähtynyttä, valmista*. Syvärakenteen ja instituutioiden kohdalla on tapahduttava jatkuvaa etenemistä ja syvenemistä, organisaatioiden ja henkilöiden osalta vaihtuvuutta.

Rinnakkaisvalta ei myöskään ole mikään lopullisesta halutusta järjestyksestä poikkeava siirtymävaihe. Kyseenalaistamatta mitenkään *siirtymävaiheteorioita* kannattaneiden/kannattavien rakkaiden toverien intentioita, voidaan jo Maoa siteeraten todeta, ettei jokin päällysrakenne kuten siirtymävaihetoriassa valtio (sivuutamme tässä yhteydessä näkemyksen siitä, että valtio myös muuttuisi alkusyntyisyydestään itsenäistyessään syvärakennetekijäksi) häviää sen synnyttäneiden materiaalistien (luokkaherruus) olosuhteiden kadottuakin vasta, kun sen on pakko kadota. Eli kun materiaaliset olosuhteet eivät enää salli sen olla olemassa (näin marxilaisessa perinteessä on selitetty esim. varsin toisenlaisissa yhteiskunnallisissa olosuhteissa syntyneiden uskontojen ja perinteiden säilymistä modernina aikana). Jos valtio on ensisijassa väkivaltakoneisto jolla on hallussaan väkivallan monopoli, kuka tai mikä tuon koneiston pakottaisi hajottamaan? Ylä rakenne on kuitenkin paitsi syvärakenteen synnyttämä, myös siitä itsenäinen maailma. Ennen Maoa tämän tiedosti **Mihail Bakunin**, ja marxilaisten piirissä esimerkiksi valtion ja armeijan itsenäisyyttä suhteessa syvärakenteeseen, kapitalismiin, on peräänkuuluttanut mm. **C. Wright Mills**.

Valtio ei kuoleudu pois. Kuten muutkin entiteetit (rakenteet/instituutiot/organisaatiot/yksilötoimijat) se pyrkii sisäisen logiikkansa kautta itsesäilytykseen. Valtion kuoleutuminen on samanlainen idealistinen fantasia kuin markkinoiden näkymätön käsi. Koska valtio ei kuoleudu itsestään, se on tapettava. Vallankumouksellisen rinnakkaisvallan on siirrettävä se ajasta ikuisuuteen, sinne samaan iäisen kadotuksen unhoon jonne sen on suistettava markkinat, orjuus, seksismi, antroposentrismi ja kaikki muukin ihmiskunnan nurjan puolen itsestään pieremä saasta.

On myös muistettava, kuten **Joel Olson** toteaa, ettei rinnakkaisvalta ole jotakin, mitä jokin valikoitunut etujoukko voi luoda tyhjästä. Rakenteet ja muut objektiiviset edellytykset (syvärakenne) ovat annettuja, ja niihin voi vaikuttaa vain monimutkaisempien prosessien kautta, kuin mihin yksi etujoukko pystyy pelkällä tahdonvoimalla. **Karl Marx** ja **Friedrich Engels** toteavatkin *Saksalaisessa* ideologiassaan, ettei esimerkiksi kommunismi ole ihanne, johon todellisuus pakotetaan, vaan asiointi joka syntyy rakenteiden muuttuessa. Mitä sen sijaan voidaan tehdä jo kauan ennen rinnakkaisvallan syvimpien olemusten, rinnakkaisvallallisten rakenteiden, syntymistä on luoda apparaatteja, organisaatioita, jotka aloittavat rinnakkaisvallan valmistelun ylärakenteen tasolla. Toiminnalliset käytännöt synny hetkessä. Niitä on harjoitettava pitkään jotta ne muuttuvat rutiiniksi.

Rinnakkaisvallan eräitä peruslähtökohtia

Kapitalismin pyrkiessä yhä suurempiin voittoihin ja sen kanssa liittoutuneiden väliluokkakerrosten menetettyä historiallisen liikemomenttinsa, kapitalismi siirtyy jälleen takaisin kömpelömpään ja kehittymättömämpään muotoonsa myös entisillä puoliperifeerisillä sekä jopa keskusalueilla. **Wesley Morgan** muistuttaa, että tästä johtuva julkisen sektorin kukistuminen, valtion vetäytyminen yhä uusilta alueilta – eritoten peruspalvelujen piirissä – luo eittämättömän tilaisuuden rinnakkaisvallalle vallata itselleen alaa. Vanha valta menettää paitsi kapitalismin muiden väistämättömästi kriisiyttävien tekijöiden (esim. *nemesislaki*) myös resurssihiikkien ja ekokatastrofin aiheuttaman *yhteiskunnallisen entropian* – järjestelmään ei *reaaliniukkuuden* kasvun vuoksi yksinkertaisesti tule lisää energiaa ja resursseja, joten

käytössä oleva reaali-vaara on pienenevä, ja täten yhteiskunnan suunta on väistämättä rappeutuva, hajoava – vuoksi kasvavissa määrin kykyään ylläpitää taloutta, valtiovaltaa ja hegemoniavaltaa.

Onkin välttämätöntä, että rinnakkaisvalta pystyy valtajärjestelmän kompuroidessa vastaamaan joukkojen tarpeisiin. Kyseessä on kamppailun ”biopoliittinen” (kuten *Tiqqun-kollektiivi* asian ilmaisee) puoli, eli ihmisten arkipäivän elämästä käytävä taistelu, heidän tarpeidensa tyydyttämiseen keskittyvä kamppailu. Mustat Pantterit huippukausinaan pyörittivät yli 60 sosiaalipuolen ohjelmaa (kouluprojekteja, kenkien hankkimista lapsille, ruoanjakoa, huumeidenvastaista työtä, terveydenhuoltoa...) vastatakseen USA:n mustan väestöosan perustarpeisiin valtion kääntäessä noille joukoille selkensä. Panttereiden esimerkkiä rinnakkaisvallan konkreetian rakentamisessa seurasivat monet amerikkalaiset aikalaisjärjestöt, kuten *Yong Lords* ja *The Patriot Party*. Omalla tahollaan jo puoli vuosisataa aiemmin Espanjan anarkistit olivat jo yli kymmenen vuotta ennen Espanjan sisällissotaa tarjonneet koulupalveluita lukutaidottomalle maaseutu-vaestölle – nämä koulutus- sekä muut palvelut loivat sen laajan kannatuspohjan anarkistiselle liikehdinnälle Espanjassa, eivät abstraktit ideat. Niin ikään massiiviseen kokoon turvonnut Hizbollah Libanonissa on tarjonnut paikalliselle syrjäytetyille shii-vaestölle terveys-, koulutus-, työttömyysturva-, eläke- ja turvallisuuspalveluita. Hizbollah on myös merkittävässä määrin vallannut edustamalleen instanssille instituutiotasolla rinnakkaisvallallista asemaa – Hizbollah’han on paitsi poliittinen, myös uskonnollinen organisaatio, jolla lisäksi on hallussaan mittavat tiedotuspuitteet lehtineen ja radio- ja tv-kanavineen – Internet-puolen nurkanvaltausta unohtamatta.

Rinnakkaisvallan edellytysten ja käytännön toiminnan kannalta mikään ei ole niin tärkeää kuin käytännön tiedustelu, olosuhteiden ja joukkojen tarpeiden herkeämätön tarkkailu, ja sitten toimiminen sen pohjalta. Sangen perusteellisia tällaisessa ovat olleet esimerkiksi Mustat Pantterit (jo ohjelmaansa muovatessaan he kulkivat ovelta ovelle kyselemässä ihmisten tarpeista) sekä Hizbollah, joka on perustanut jopa sosiaalitutkimuskeskuksen kerätyn informaation tieteellisotteista perkaamista varten. Vaikka monien projektien toteuttaminen ei vielä olisikaan rinnakkaisvallan ulottuvilla, on pohjustavaa tiedonhankintaa ja välittömintä tarve-ennakointia tehtävä jo rinnakkaisvallan alkiovaiheessa.

Rinnakkaisvallan on edettävä siellä, missä valta perääntyy – oli kyse sitten organisaatioiden (esim. terveydenhuollon ja koulutuksen alasajo ministeriöiden ja kuntien osalta, reuna-alueiden hylkääminen poliittisten organisaatioiden toimesta), institutionaalisella/hegemonisella (esim. irtisanoutuu käytännön syistä arvoista, joita on tähänastisesti teeskennellyt, ja keskusalueella jonkin verran periferian kustannuksella ajanutkin, kuten ”kestävästä ympäristöpolitiikasta”, miesten ja naisten tasa-arvosta, eri etnisten ryhmien tasa-arvosta ja yleisestä solidaarisuudesta – ilmiö joka on jo silminnähäviä esimerkiksi tämän päivän persuuntumis-kokoomustuvassa Suomessa) tai taloudellisesta (esim. monipuolisen maatalouden rakenteen laiminlyöminen, järkevän asuntopolitiikan laiminlyöminen) osa-alueesta.

Valtio tulee vetäytymään yhä uusilta palvelusektoreilta – voimme nähdä tämän realiteetin kaikkialla ympärillämme ja voimme luottaa trendin jatkuvan katsoessamme valtapuolueidemme näkemyksiä yhteiskunnan kehittämisen suunnasta esimerkiksi **Juha Sipilän** luotsaamissa hallitusneuvotteluissa: juustohöylä on silti juustohöylä, vaikka sitä kutsuisikin ”ahaa-elämykseksi” tai ”rohkeaksi uudistukseksi”. On myös ilmeistä, ettei yksityinen sektori tule tarjoamaan mitään palveluita valtion menettäessä kykynsä maksaa ja kansalaisten ostovoiman kadotessa. Suomen kaltaisissa harvaanasutuissa maissa markkinat (poislukien tukkukauppa ja maan luonnonresurssien kahminta) jäävät kasvavissa määrin paikallisten pienten ja keskisuurten kapitalistien käsiin, joiden koura on toki mielihalunkohteitaan hamutessaan yhtäläisen irstas, mutta puristusvoimaltaan auttamattomasti heikompi.

Valta ei pohjimmiltaan ole yksilöitä tai puolueita, vaan rakenteita. Näin ollen rinnakkaisvallan on oltava vaihtoehto ja vihollinen juurikin noille rakenteille – vastaavien rakenteiden pystyttäminen vallitsevaa valtaa edustavia henkilöitä tai puolueita vastaan jättää ymmärtämättä koko vallankumouksen perusluonteen. Rinnakkaisvallan tärkeimpiä piirteitä onkin *asymmetria* suhteessa valtajärjestelmään – **Alberto Toscano** pitääkin tätä rinnakkaisvallan olennaisimpana elementtinä. Asymmetrisuus, toiminta eri logiikalla, mittamäärällä ja käytännöllä on välttämätöntä jo siksi, ettei rinnakkaisvalta nivELYisi rakenteellisesti osaksi valtajärjestelmää. Estääkseen rekuperoitumisensa osaksi järjestelmää rinnakkaisvallan on luotava rakenteisiinsa yhteensovittamattomuuden käytäntöjä ja logiikoita. Asiasta on kirjoittanut omaan kiusallisen vaikeaselkoiseen tyyliinsä myös Negri. Autonomeilla on teoriassaan suunnattomasti annettavaa tämän kysymyksen suhteen – sikäli kuin heidän tekstejään voi ymmärtää.

Katsomalla miten valtajärjestelmä toimii, mitkä ovat sen rakenteiden, instituutioiden ja organisaatioiden luonne voimme havaita mitkä järjestelyt sopivat huonoiten yhteen sen kanssa – ja soveltaa noita. Vaikka valtajärjestelmäkin soveltaa taktisista syistä (osoitus siitä, että maailma ei ole mekanistinen, vaan myös tietoisella valinnalla ja suunnittelulla on osansa) esimerkiksi hierarkiattomuutta, hajauttamista, lahjataloutta/kommunismia (kapitalismihan pitkälti loisii ihmisten arkipäiväisen kommunismin varassa), sosialismin metodologiaa, sukupuolineutraaliutta ja vastaavia, on helposti osoitettavissa niiden kaikkien ristiriitaisuus suhteessa nykyiseen valtajärjestelmään, ja tämä osoittaa noiden taktisen luonteen järjestelmässä. Kyse on samanlaisesta toiminnallisesta välttämättömyydestä, joka paikoin pakottaa rinnakkaisvallan osapuolta. Rinnakkaisvallan ollessa kesken se joutuu vielä esim. tekemisiin rahatalouden kanssa hankkiessaan sellaisia hyödykkeitä, jotka ovat välttämättömiä, mutteivät vielä rinnakkaisvallan itse tuotettavissa. Rinnakkaisvaluutat ja aikapankit avittavat varmasti esimerkiksi itse rinnakkaisvallassa palvelusektorilla ja perustuotannossa, jotka kehittyvät nopeammin rinnakkaisvallassa, mutta kun tulemme esimerkiksi raskaan teollisuuden osa-alueelle, on kysymys kuitenkin kinkkisempi. Tuo välttämätön tekemisissä oleminen valtajärjestelmän kanssa lienee se vaarallisin murtumapiste rinnakkaisvallalle – miten se tehdään oikein, tehokkuutta liikaa kampaamatta?

Olennainen rinnakkaisvallan edellytys on myös valtajärjestelmän hegemoniavallan murtuminen, järjestelmän *legitimiteettikriisi*. Sen velhouden, joka tänään vielä villitsee kansat ja loitsuaa ne puolelleen, on menetettävä lumonsa. Vallitseva järjestelmä menettää uskottavuutensa, ja lopulta jopa siedettävyytensä sektoreittain, yksilö, organisaatio ja instituutio kerrallaan. Legitimiteetin horjuessa rinnakkaisvaltaa ajavien yksilöiden ja organisaatioiden on oltava äänessä, kohtaamassa joukkoja ja yksilöitä (ei kateederilta, vaan joukkojen parissa, ei kerhohuoneissa vaan kapakoissa ja kaduilla), tarjottava apuaan ja vastauksiaan noille pettyneille sikäli kuin he niille ovat avoimia ja niitä pyytävät. Tuolloin on tärkeä osoittaa tuon kelvottomaksi itsensä paljastaneen yksilön tai organisaation yhteys instituutioihin, ja pettymyksen instituutioihin ollessa ilmeinen raottaa myhkäisyyden verhoa ja osoittaa kokonaisuudessaan se syvärakenne, jotka lymyttyään pitkään ylärakenteen laskoksien kätköissä seisoo nyt ilkiälästämana – keisarilla ei ole enää vaatteita. Ja olento, joka seisoo tuolloin katsojan silmien perattavana, ei ole sadun taikinanaamainen hämmentynyt mutta hyväntahtoinen pullero, vaan lovecraftiaanisten painajaisten syväläinen, rujo olento kärsimyksen ja tuhon ravitsemine paisuneine ruhoineen ja ähkyvine moolokinkitoineen.

Rinnakkaisvallan käytäntöä eräitä aloja pöyhäisten

Rinnakkaisvaltaa rakennettaessa on syytä pitää mielessä objektiiviset olosuhteet, joissa rinnakkaisvalta joutuu väistämättä toimimaan – käytettävissä olevan energian laskun maailmassa, yhteiskunnallisen

entropian maailmassa, resurssihiikkien maailmassa. *Siirtymäliike* kohti maailmaa jossa vähemmällä on tultava toimeen valtaa varmasti alaa suuremmissakin joukoissa, vaikka konseptia lanseeranneet ensimmäiset pioneerit kuten **Jupiter Cormier** eivät aikanaan ansaittua huomiota osakseen saaneetkaan. Tämä ennakoitu siirtymä koskee niin energiantuotantoa, perustuotantoa, koulutusta, kulttuurielämää, terveydenhuoltoa ja muitakin sektoreita. Mikäli rinnakkaisvalta siirtyy tähän energianiukkuuteen sopeutuneisiin ja omavaraisiin ratkaisuihin, sillä on valtava strateginen etu vanhalla mallilla kulkevaan valtajärjestelmään nähden – mikäli rinnakkaisvalta puolestaan ei omaksu näitä malleja, sitä kohtaa tappio. Mallia on sovellettava niin haja-asutus- kuin taajama-alueillakin. **Rob Hopkinsin** *siirtymäkaupungin* konsepti tarjoaa tässä tulevaisuuden osviittaa eritoten taajamiin – olkoonkin, että paikoin Hopkins on poliittisesti naiivi. Hopkins painottaa myös kaupunkien omavaraisuusasteen lisäämistä. Tämä tulee vähentämään rinnakkaisvallassa mahdollisesti uhkana olevaa kaupungin ja maaseudun välistä eturistiriitaa – ongelma joka oli kiistaton niin bolshevikivallan alkuvuosina Venäjällä (erit. sotakommunismien aika), **Nestor Mahnon** *Mustan armeijan* hallinnoimassa osassa Ukrainaa sekä Espanjassa sisällissodan aikana. Kaupungeissa omavaraisviljelyä voidaan varmasti toteuttaa verraten laajastikin – tästä on esimerkkejä mm. Torontosta, ja meiltä Suomestakin sodan ajalta alkeellisemmässä muodossa – ja varsinkin eri maiden kommunalistit ovat ansioituneet näissä projekteissa. **Francois Quesnayn** perusteoreema kaupunkien parasiittiluonteesta suhteessa maaseutuun on yhä kumoamatta, mutta rinnakkaisvallan on pyrittävä ainakin kuroma tätä juopaa umpeen.

Teknologisesti joudumme turvautumaan mitä suuremmissa määrin *väliteknologian* konseptiin. **E.F. Schumacherin** lanseeraamassa väliteknologian ideassa hylätään suuren mittakaavan teknologiset yksiköt, palaamatta kuitenkaan esiteolliselle ajalle. Ideana on käyttää teknologista ymmärrystä pienten yksiköiden tuotantotarpeisiin sopiviin ratkaisuihin. Väliteknologian ideana on myös suuri omavaraisuusaste, eli se suunnitellaan mahdollisimman helposti korjattavaksi, diy-mentaliteettiin yhteensopivaksi. Schumacher kehitti konseptin vastaamaan perifeeristen olosuhteiden tarpeita. Ottaen huomioon, ettei rinnakkaisvallalla ole käytössään alistettuun suhteeseen pakotettujen ihmisten selkänahasta ja elonkehän ylikuormituksesta raastettua ylijäämää, on väliteknologinen sissimentaliteetti tarpeen, jotta pystymme tyydyttämään rinnakkaisvallan piirissä olevien ihmisten perustarpeet. Keskitetyn teknologisen mallin ratkaisut eivät myöskään tule kyseeseen siitä itsestään selvästä syystä, että niiden kaataminen on vastapuolelle yksinkertaisesti vastaansanomattoman helppoa. Se tekee myös rinnakkaisvallan eri alueiden itsenäisyyden mahdollisuuden suhteessa toisiinsa suuremmaksi, ja vähentää huoltoepävarmuuden ongelmaa.

Energiankulutusta minimoivien ratkaisujen lisäksi rinnakkaisvallan on turvattava energiavarmuus. Energiantuotannon on oltava paikallista, vaikeasti valtajärjestelmän kaadettavissa olevaa, kestävä ja helppohuoltoista. Väliteknologiset ratkaisut, joita esimerkiksi arktisiin tai kehitysmaaolosuhteisiin (esim. tuuli-, maalämpö- ja aurinkovoima, sekä biomassa) on jo paljon kehitelty, soveltunevat parhaiten – länsimaihin kehitetyt jatkuva huolto vaativat ratkaisut (esim. lapamylymalliset tuulivoimalat) noillakaan energia-aloilla eivät tule kuuloon. Jos rinnakkaisvalta kykenee turvaamaan esim. sähkösaannin (vaikka se olisikin, kuten tulevaisuudessa on pakko, kotitalouksiin säännösteltyä malliin 6h päivässä jaettuna kahteen hetkeen päivää, iltaan ja aamuun, ja julkisiin tiloihin ja työpaikoille hieman runsaskätisemmin) siinä missä vallitsevalla vallalla on hankalaa taata keskitetyillä energiantuotantoratkaisuillaan energiansaantia, voittaa rinnakkaisvalta joukkojen luottamusta puolelleen valtajärjestelmän sitä menettäessä. On luultavaa että rinnakkaisvallan elementit vielä kaiken lisäksi vaikeuttavat vastapuolen energianjakelua – energianjakeluverkko on kuitenkin vastapuolen heikoin piste. Jatkuvat epäsäännölliset sähkökatkot ovat arkipäivää esim. tämän päivän Kairossa jopa rikkaammilla asuinalueilla, ja toimintavarmuuden rakoilulla on

suuri merkitys hallinnon uskottavuuden kannalta – suuri osa levottomuuksista esim. arabimaissa ja Afrikassa johtuu energian hinnannoususta sekä jakelun epävarmuudesta. Paikallisen energiatuotannon suhteen on myös tehty Suomessa pitkälle meneviä tutkimuksia (esim. **Hannu Katajamäki**), jotka on paljolti sivuutettu julkisessa keskustelussa – vaikka näillä ratkaisulla esim. maakuntien asiaa ajavansa väittävä *Keskustapuolue* olisi voinut vallata itselleen hegemonisen aseman vuosikymmeniksi, kuten **Tere Vadén** taannoin totesi. Sen parempi meille, jotka haluamme rinnakkaisvaltaa vanhan sijaan.

Koulutuspuolella rinnakkaisvallassa siirryttäen asteittain – sitä mukaa kun julkinen sektori rapautuu – omiin koulutusratkaisuihin. Ensimmäisiä vaatimattomia jo nyt otettavia askeleita ovat erilaiset opintopiirit, luentosarjat ja vastaavat, joiden puitteissa eri alojen osaajat verkostoituvat. Ajan myötä syntyvät ensimmäiset rinnakkaisvallalle suopeat opistot. Väistämätöntä on, että rinnakkaisvallan koulumalliratkaisut tulevat olemaan low tech –pohjaisia, ja paljon käytännön taitoja opettavia. **Colin Wardin** promotoima *köyhän koulun malli* osunee lähelle sitä, mitä koulutuspuolella resurssipulan ja asymmetrian tarpeen luomat realiteetit sanelevat. Rinnakkaisvaltaa petaamaan aikovien organisaatioiden ja yksilöiden tulisikin tutustua, miten esimerkiksi perifeeristen ja puoliperifeeristen alueiden koulutuspolitiikassaan onnistuneilla aluilla asiat hoidetaan. Erityishuomiota tulisi kiinnittää Latalaisen Amerikan viimeaikaisiin *freireläisen pedagogiikan* kokeiluihin, kuten siellä missä rinnakkaisvaltaa tänä päivänä rakennetaan (Chiapas, Rojava) on kiinnitetty – freireläinen pedagogiikka on paitsi halpa myös äärimmäisen emansipatorinen, logiikaltaan valtajärjestelmäämme haastava. Niin ikään **Ivan Illichin** visiot kouluttomuuden metodeista kasvatuksessa voisivat olla käyttökelpoisia. Hiljattaisessa *Simpsonit* –sarjan jaksossa törmäämme kolmanteen kiinnostavaan esimerkkiin. Springfieldin ala-asteen joutuessa luopumaan kaikesta hienosta elektroniikasta, siirtyy koulu ”halvempiin metodeihin” muuttaen itsensä *steinerpedagogiseksi Waldorf-kouluksi*. Huolimatta ennakkoluulosta, jota monet tuntevat steinerilaista pedagogiikkaa kohtaan, on sen low techimpi ja mitä ilmeisimmin valtarakenteiden tarpeisiin kehnommin niveltäviä ratkaisumalli inspiraation kohteena tutkinnan arvoinen.

Korkeampi koulutus lienee ensimmäisiä, jotka asettuvat rinnakkaisvallan kanssa yhteen sovitettaviin raameihinsa. Yliopistolakikurimusta valmisteltaessa syntynyt *Tuleva yliopisto* –pamfletti tarjosi aikanaan joitakin ajatuksia, ja esimerkiksi pääkaupunkiseudulla sekä Tampereella käynnissä olevilla autonomisten opistojen hankkeilla on myös annettavaa rinnakkaisvallan pohjaa luotaessa. *Bahá’i-uskonnon* kannattajien aikoinaan maanalaisesti aikoinaan perustama *BIHE-hanke* on loistava esimerkki siitä, kuinka rinnakkaisvalta voidaan toteuttaa koulutuksen puolella korkeallakin asteella – BIHE:llä on jopa kansainvälisen akateemisen maailman antama siunaus, sen maisterit ovat kelvollisia läpi kansainvälisen yliopistoinstituution (poislukien Iran).

Kulttuurituotanto lienee ongelmattomin rinnakkaisvallan kannalta. Vallankumous on aina tarvinnut taidetta, ja taide on aina tarvinnut vallankumousta. Kulttuuripuolella on oma vissi osansa hegemoniavallasta kamppailtaessa. Suurimman puutteen ja kengännauhahudjettien kausi Neuvosto-Venäjäällä (ennen siirtymistä ”viralliseen sosialistiseen realismiin”) tuotti mitä suurenmoisinta ja uuttaluovinta taidetta. Vaikka meidän aikanamme **Michael Bay** -tyyliset speksaakkelit elokuvapuolella ja teatteripuolella vaikkapa Tampereen Teatterin suurproduktiot high tech –attiraljeineen ovatkin mitä rahaanieleväisimpiä ja investointipakkoisimpia, on rinnakkaisvallalla mahdollisuuksia luoda niin ikään mitä kuohuttavimpia tuotoksia – elokuvahistoriaan perehtyneet muistavat ”Kuleshovin pajan” ja teatteripuolella **Jerzy Grotowskin** *köyhän teatterin* konsepti (vrt. psykodraaman/uskonnon puolella ”köyhän kirkko”) sekä boalilaiset avaukset sopivat mitä parhaimmin esimerkeiksi kulttuurielämästä, joka pystyy altavastaaja-

asemastaan huolimatta haastamaan valtakulttuuria. Vallankumouksellisten kulttuurielämän muotojen osallistavuus tuo kokonaisuuteen oman asymmetrisen lisänsä.

Terveystuotanto, teollinen tuotanto ja monet muut alat jäävät tässä yhteydessä käsittelemättä tilanpuutteen ja vielä ilmeisemmän osaamisen puutteen vuoksi. Painotan näilläkin osa-alueilla onnistuneiden, itsenäisiä ja omavaraisia ratkaisuja löytäneiden ”kehitysmaiden” tutkimista. Rinnakkaisvallan resurssit tulevat olemaan niukat.

Rinnakkaisvalta ja perustuotanto

Jo aiemmin tekstissä sivuttu ruoantuotanto tulee olemaan mitä keskeisen kysymys: ”armeija marssii vatsallaan”, ja niin tekee myös rinnakkaisvalta. Kuten energiantuotannon kohdalla, myös peruselintarvikkeiden osalta ovat jakeluongelmat aiheuttaneet sosiaalisia levottomuuksia (esim. muutaman vuoden takaiset Guinean ruokamellakat). Tämän pohjimmiltaan huoltokyvyttömyydestä (yhteiskunnallinen entropologia kehitysmaissa, ks. **Jussi Raumolin**) ja kapitalismin sosiaalisesta epäoikeudenmukaisuudesta johtuva ongelma pahenee tulevaisuudessa entisestään (voiton suhdeluvun laskutendenssi pakottaa suurempaan epäoikeudenmukaisuuteen, yhteiskunnallinen entropia etenee jne.). Se saa myös rinnalleen vielä suuremman ongelman, tuotannon tulevan reaaliuukkuuden. Maaperän pilaantuminen, ilmastokatastrofi ja resurssihiikit (erit. öljy ja fosfaatti) tulevat aiheuttamaan ensimmäisen kerran ihmiskunnan historiassa myös väestömäärään liittyvää nälänhätää – ja tämä ei tule edellä mainittujen ongelmien sijaan, vaan lisäksi. Rinnakkaisvallan onkin kyettävä turvaamaan ruokaomavaraisuus valtajärjestelmän ruokahuollon luhistuessa.

Maataloustuotannon puolella rinnakkaisvallan on käytettävä niin ikään omavaraisuutta ja siten valtajärjestelmästä irrallisuutta ja huoltovarmuutta edesauttavia konsepteja. *Permakulttuuri* osoittautui esim. haparoivan Kuuban ruoantuotannon pelastukseksi keinotekoisien öljypiikin edessä samanaikaisesti keskitettyyn ratkaisuun turvautuneen Pohjois-Korean kohdatessa nälänhädän. Konseptin yksityiskohtia ovat asiaa osaavimmat peranneet jo toisaalla, ja konseptia tuntemattomat voivat katsoa vaikkapa elokuvan *Power of Community – How Cuba Survived the Peak Oil?* tai lukea **Sepp Holzeria**, **David Holmgrenia** tai **Bill Mollisonia**. Permakulttuurituloille, tai niihin asteittain siirtyville tiloille (sekä muille ekologisille maatalouskonsepteille) on tarvetta. Rinnakkaisvaltaa rakentamaan pyrkivien organisaatioiden onkin syytä alkaa perustaa koetiloja omavaraisuuden ensiaskeleiden ottamiseksi.

Yksilöiden tekemät kokeilut (kuten tässäkin julkaisussa esittäytyneen **Jukka Ylisuvannon**) ovat myös arvokkaita ensiaskeleita, sillä ne mahdollistavat uusien ihmisten kouluttamisen. Erinäiset ekokyläkokeilut (*Suomen kestävä elämäntavan yhteisöt ry (SKEY)* on näkyvillä piilossa oleva tämän alan tietopankki), niin tiiviimmät asumisyhteisöt kuin laajemmalle levittäytyneet löyhemmin toisiinsa kiinnittyneet ratkaisut (esim. Valtimon pioneerit, tai ”bioneerit”), ovat tärkeitä kehityssuuntia tässä rihmastossa. Ruokaosuuskunnat (esim. Tampereella *Meirän pelto*) puolestaan kehittävät omalla tahollaan ruokahuollon vaihtoehtoisia muotoja. Jopa kaupalliset tilat jotka soveltavat ekologiaa ja omavaraistaloutta tukevia ratkaisuja ilman suoraa panostusta rinnakkaisvaltaan ovat hyödyksi levittäessään omavaraisuusosaamista ja siten vallankumouksellista potentiaalia ympärilleen.

Jokainen organisaatio tai miksei yksilökin voi aloittaa osaamisensä kartuttamisen omavaraisuuden suhteen vaikkapa ensin ihan tavallisella kaupunkiviljelypalsalla, jossa saa ensikosketuksensa mullan ja siemenperunoiden kanssa teuhkaamiseen – olkoonkin että maaperä on usein ravinteetonta ja palstojen vuosittainen vaihtuminen tekee minkään omavaraisuusmenetelmän soveltamisesta mahdotonta

(osaamattomienkin on aloitettava jostakin, ja hyppy syvään päähän tuo vain tappion ja pettymyksen lamaannuksen). Siitä voi laajentaa *sissipuutarhuointikokeiluihin*, yksittäisten ihmisten pihamailla tai kesämökeillä (porvarillista, mutta toimitaan sillä aineksella mitä on) tehtyihin ylivuotisiin kokeiluihin ja niin edelleen.

Tuusulassa on käynnissä erään helsinkiläisen vaihtoehtoväen (mukana on kiehtova moneus eri aateperinteitä: erittäin toiveitaherättävää!) yhteenliittymän kokeilu, joka pyrkii kahden vuoden kuluttua olemaan tilanteessa, jossa se voidaan taata ainakin 200 ihmisen muonitustarpeet ympärivuotisesti. Projektissa on yhdistetty vapaaehtoistyötä ja palkkatyötä (suuri palkkaväen määrä ei kuitenkaan ollut), ja projekti on mitä innostavin esimerkki gradualistisesta asenteesta vallankumoukselliseen tekemiseen. Vapaaehtoispuoli myös takaa osallistavuuden ja sitä kautta omavaraisuusosaamisen leviämisen laajemmalle rinnakkaisvallan piiriin. Johtuen projektin Helsinki-vetoisuudesta, se ei välttämättä itsessään leviä muuhun maahan, mutta osaaminen varmasti dokumentoidaan ja pääkaupunkiseudun ulkopuoliset instanssit ottavat varmasti opikseen projektista. Tuusulan projektin toisintaminen muualla tulee olemaan rinnakkaisvallan lähimpiä tehtäviä Suomessa. On muistettava, että vaikka Helsingin suurempi väestöpohja tarjoaa nykyisessä tilanteessa eittämättömän etulyöntiaseman kokeiluun – tällä hetkellä kysehän ei ole välttämättömistä tarpeista, vaan kokeilunhalusta ponnistavaa asiain järjestelemistä – on tulevaisuudessa juurikin nopeammin puoliperifeerisoituvilla seuduilla Suomessa aito joukkopohjainen varsinaisia rakenteita luova peräänantamaton taloudellinen tarve edellä mainitun kaltaisiin ratkaisuihin. Kurjistuvampi väestöaines keskusalueella voi kuitenkin aina luottaa kuormasta tippuvaan ja varastettavissa olevaan ylijäämään.

Biodynaamista viljelyä Rekolan tilalla harjoittavan **Henri Murron** mukaan perustuotannossa tarvitaan noin yksi siemenviljattila kuutta tilaa kohden, jotta voidaan turvata toiminnan jatkuvuus. Siemenomavaraisuus on tekijä joka on otettava alusta alkaen huomioon ruokaomavaraisuutta koko rinnakkaisvallalle suunniteltaessa. Niin ikään lajikkeiden monipuolisuus on alusta alkaen hyvä olla mukana: taudit (oli kyse sitten luontaisesti leviävistä tai aikanaan tulevaisuudessa vallitsevan vallan biologisen sodankäynnin muotona levittämistä) ja muut luonnonolosuhteet tuovat omat riskitekijänsä omavaraisuuden suhteen. Valtimon seudun omavaraispioneerit ovatkin jo ansioituneet siemenpankkien kokoamisessa, samoin varmasti *Maatiaisien* kaltaiset organisaatiot. Lajikkeiden laaja valikoima alusta alkaen myös helpottaa kunnekin soveltuvien lajikkeiden sutjakkaa löytämistä rinnakkaisvallan levittäytyessä yhä uusille seuduille.

Organisaatiot petaavat osaamista ja ottavat kokeilevia askeleita. Tämä edellyttää alkuun usein legaalisuuden ulkoasua, ja täten esim. maan ostamista kokeiluja varten. Vuosikymmenten edetessä ja kurjistamisen pakottaessa joukkoja hakemaan pitkäkestoisia ratkaisuja tarpeidensa tyydyttämiseen tulevat varmasti myös *pitkäaikaiset maanvaltausprojektit* – erotteluna kertakausiluontoisiin *sissiviljelmiin*, jotka ovat ensimmäinen askel jonka tulemme joukkojen liikunnoissa näkemään – yleistymään. Tuolloin joukot tulevat panemaan niitä toimeen joukkovoimalla (haluttiin sitä tai ei, nälkä pakottaa), ja toivon mukaan organisaatiot (niin sektoraaliset kuin puolueenomaiset) tulevat tarjoamaan pyydettyä auttavaa kättään. Noiden projektien haltuunotto aiempien organisaatioiden toimesta rikkoisi pahimmillaan oppimisprosessin ja liikehdinnän omaehtoisuuden, ja rikkoisi vallankumouksen moneutta. Nuo projektit synnyttäisivät varmaan tarvettaan vastaavat organisaatiot siinä ja silloin.

Vihreyden kannalta äärimmäisen tärkeää olisi kyetä jo aiemmin tarkoitusta varten olemassa olevien rinnakkaisvallan elinten avulla turvaamaan ekologisen monimuotoisuuden kannalta tärkeiden alueiden säilyminen – tämän ehtona noiden elinten olisi pystyttävä avittamaan niin ikään ekologisesti

vähempiarvoisten seutujen turvaamisessa tuolle joukkoliikuntovaatimukselle – rinnakkaisvallalle vihamielisiä ja vanhalle järjestelmälle lojaaleja suurtilallisia ja metsänsä hakkauttaneita suurmetsänomistajia (ja omistajaorganisaatioita) yhteisestä omaisuudesta pimittämine eli varastamine maa-aloineen varmasti (toki tästä aiheesta olisi syytä tehdä ihan oikeaa tutkimusta). Niin ikään valtion maita, jotka on irtokkaalla metsänhoitopolitiikalla ajettu tärviöön, löytyy kosolti – myös vaikka suuri osa tuosta läänistä palautettaisiin luonnontilaisempaan kuosiinsa.

Puhuttaessa ekologisen diversiteetin turvaamisesta ei voi sivuuttaa metsätaloutta. Suomessa *Ekometsätalouden liitto* on käynyt pitkään katkeraa tappiollista taistelua irtokkaita metsämagnaatteja vastaan. Tämän taistelun tuoksinassa se on jatkuvista tappioistaan huolimatta kehittänyt ainutlaatuisen korkeatasoista *ekometsätalouden* tiedettä – eritoten **Erkki Lähteen** pitkä ura on syytä mainita. Metsätalous tuleekin tulevaisuudessa olemaan likipitään maatalouden veroinen kysymys rinnakkaisvallalle. Jotta metsiensuojelu saadaan perusteltua joukoille, on nostettava esiin vallan muita kysymyksiä kuin abstrakti luonnon itseisarvo (tämä motivoi syvävihreitä kaadereita, muttei nälkää ja kylmää ounastelevaa ”tavallista ihmistä”) tai porvarilliselta kuulostava ”virkistysarvo”. Metsä tulee takaamaan tulevaisuudessa esimerkiksi arvokkaan rakennusmateriaalin, mikäli *jatkuvan kasvatuksen periaatteen* (konseptina mukava verranto pitkälliseen kamppailuun) avulla saadaan laatu puuta. Se tarjoaa myös energianlähteen maltillisesti käytettynä (puu on jo mennyt öljyn ohi energialähteenä, joten harkitsemattoman käytön vaara on ilmeinen olosuhteiden kurjistuessa) varsinkin haja-asutusalueilla. Metsällä tulee olemaan tärkeä merkitys myös ruokaturvan täydentäjänä varsinkin haja-asutusalueilla. Metsä tarjoaa myös eittämättömän suojan, tukialueen, jossa erätaidoissa harjaantuneet kaaderit löytävät ilman huoltoa muonituksensa. Kuusen siimes tarjoaa suojan, jonka alta edes kehittyneimmät lämpökamerat eivät pysty havaitsemaan sissiksi heittäytyvää. Metsäalueen haltuunotto ja sen pidättäminen valtajärjestelmältä onkin tärkeä osa rinnakkaisvallan kokonaisstrategiaa.

Mutta, askel kerrallaan. ”Hyppääminen syvään päähän”, muuttaminen maaseudulle (jossa melkein kaikki huokeahintainen maa on sikäli kun maata ei vielä ole riittäviä henkilöstöresursseja vallata) on vaikeasti myytävä pala jopa omistautuneille kaadereille, puhumattakaan joukkoliikunnoista. Taloudellinen pakko tulee kyllä ajamaan ihmisiä muuttoliikkeeseen aikanaan, mutta rinnakkaisvaltaa on syytä valmistella. Siirtyminen maalle voidaan tehdä helpommaksi. Neuvostoliitossa kotitalouksien ruokahuolto oli osin datsojen varassa, joilla ihmiset sitten tuottivat ravintotäydennystä ruokapöytänsä. Itänaapurissa tavallisten työläistenkin oli helppo saada pieni kesämökki palstoineen itselleen, mutta Suomessa kesämökkiratkaisu, *datsamalli*, ei oikein tule kyseeseen, sillä varsinkaan suurempien kaupunkien likellä ei ole halpoja mökkintontteja saatavilla, eikä ainakaan ole realistista olettaa että keskivertokaaderi (jolla usein on vakaumuksensa vuoksi vähemmän aikaa palkkatyölle) saattaisi ylläpitää jollain muutaman sadan – 1800e kuukauden bruttotuloillaan sekä mökkiä että kaupunkiasuntoa. Täten on luotava joustava muuttomalli perustuotantoon maaseudulle siirtyvälle – kaupungissa elävän ihmisen sosiaalinen elämä (perhe, ystävät) on siellä, vaikkei työtä aloillaan pitävänä tekijänä olisikaan, ja näin ollen on epärealistista olettaa ihmisten yhtäkkiä hylkäävän kaiken ja muuttavan jonnekin tuntemattomaan paikkaan tekemään jotain, mihin ei ole vielä oikein orientoitunut. ”Jätä kaikki ja seuraa minua” ei ole keskuksen jatkuvaan mahdollisuuksien maailman hellitylle ihmiselle – edes sen Lumpenproletaariselle ainekselle – vetoava vaihtoehto.

Maaseudulle muuttamista voidaan edesauttaa luomalla esimerkiksi *hostelliosuuskuntia* jotka paitsi keräävät valitettavan välttämätöntä rahaa organisaatioiden ensiaskelten turvaamiseen, myös takaavat majoitusmahdollisuuden kaupunkiin siellä ainakin alkuun oletettavan halukkaasti ravaavalle kaaderille. Tämä majoitusverkosto tukee maaseudulle perustuotantoa organisoimaan muuttavien tarpeiden ja

organisaation välittömien rahantarpeiden lisäksi myös muuta toimintaa tukevia näkökohtia: muuta toverimajoitusta, suoraa kontaktia joukkoihin ja niin edelleen. Ne myös tarjoavat joustovaraa korttelikomiteoiden (ks. tilaa käsittelevä osio) väännöissä välttämättä joskus tulevien tappioiden (häädot; on todennäköistä, että alkuun harvat aktiiviset eivät saa naapureidensa tukea, ja vuokranantajat poimivat yksittäiset ongelmatapaukset helposti ulos ja kadulle) lievittämiseenkin.

Rinnakkaisvallan kompastuskivet – esimerkkejä

Rinnakkaisvallan mahdollisia kompastuskiviä on syytä huomioida ennakkoon. Rinnakkaisvalta saattaa joutua kesytetyksi/kesyyntyneeksi, vääristyneeksi/vääristetyksi tai murskatuksi. *Kesyttäminen/kesyyntyminen* ovat käsitepari, joita on syytä käsitellä yhdessä, sillä ilmiö on sekä ulko- että sisäsyntyinen. Kesyttäminen on vallitsevan vallan toimeenpanemaa, paljolti liennytykseen ja lahjontaan perustuvaa, kesyyntyminen on puolestaan omaehtoisesti syntyvää sovinnonhalua valtajärjestelmän kanssa. Luonnollisesti vallankumouksen etujoukon, ”johdon”, suora lahjonta tai kepittäminen voivat toimia kesyttävänä tekijöinä vallan puolelta: esimerkit ovat niin lukuisat, ettei niitä kannata edes erikseen luetella. Varsinkin, mikäli rinnakkaisvalta on yhden organisaation dominoima, ja kaaderikeskeisyydessään joukkojen merkitystä rajaava, on vallan tehtävä verraten helppo. Vankikoppi ja Audin takapenkki ovat helppoja keinoja kesyttää ihminen – näistä järempi toimii varmemmin. Sen kanssa verrannollisia ovat työpaikka, apuraha, kutsu muuten vain ”isompien seuraan” ja niin edelleen. Myös joukkoja voidaan lahjoa, esimerkiksi kesyttävillä reformeilla. Niin joukko- kuin kaaderiorganisaatiotkin voidaan ottaa ”kansallisen sovinnon hallitukseen” tai muuhun vastaavanlaiseen totaaliseen petokseen – kyse on viivytystaistelusta, vallitsevan vallan strategisesta perääntymisestä, joka on vain väliaikainen.

Vai luuleeko kukaan, että parantuneet palkat, ympäristöministeriön luominen ja ympäristönormit, ihmisoikeudet ja muuta vastaavat ovat jotain pysyvää tilanteessa, jossa sekä väkivallan monopoli että tuotantovälineet ovat yhä tahoilla, joiden kanssa käytiin kamppailua satoja vuosia niiden etuuksien saavuttamiseksi? Mikä voima pakottaa nuo tahot pidättäytymään niiden sovittujen etujen rikkomisesta oitis, kun näiden instanssien etu niin sanelee? Sivistys, moraalinen kunniantunto, heidän itsensä kirjoittama laki? Vastaus: ei mikään. **Björn Wahlroosin** kaltaisten olentojen silmät muljahtelevat jo saalinhimosta villinä, ja kovat ajat ovat edessä jopa vanhoille etuoikeuksien turvottamille suomalaisille lakeijaluokille.

Kesyyntyminen lähtee täydellisestä ymmärtämättömyydestä rakenteita kohtaan, rakenteiden instituutioiden murtumattomuudesta – eli jos rinnakkaisvaltaa ajavat kaaderit ja joukot ovat yhä sellaisten taikasanojen kuin parlamentarismi, suomalainen isänmaa, laki, taloudelliset välttämättömyydet tai yksityisomaisuus lumoamia. Tällöin saatuaan muutaman elämää väliaikaisesti helpottavan erävoiton rinnakkaisvallallinen liikehdintä kuohitsee itsensä ja asettuu kiltisti liekaan. Oli tunneliikunnossa kyse sitten pelosta, ahneudesta tai väärinkohdennetusta empatiasta, on yhdentekevää.

Historiallinen esimerkki kesyttämisen/kesyyntymisen prosessista löytyy 1974 vuoden Portugalista. Niin kutsutussa *neilikkavallankumouksessa* sekä johtava kommunistipuolue että sosialistipuolue esiintyivät ensin radikaalein tunnuksin. Kansanjoukot tukeutuivat näihin organisaatioihin, kuten jopa jo fasistikaudella luotuun viralliseen ammattiyhdistysliikkeeseenkin, joka oli nyt päätyneet kommunistipuolue *PCP:n* käsiin ja toimeenpani lakkoja. Kuitenkin – lopulta nuo johtavat puolueet omaksuivat maltilliset ”demokraattiset” tunnukset, ja alkoivat painottaa liittoa edistyksellisen porvaristoaineksen kanssa (jota ei todellisuudessa ollut) tavanomaisen kapitalistisen parlamentaarisen järjestelmän luomiseksi vanhan ”Estado Novon” tilalle. Radikaalimpaa vaihtoehtoa tarjonnut laskuvarjoyksiköiden vasemmistolainen kaappausyritysikin kuivui kehnosti pohjustettuna kasaan. Liikehdintä kanavoitui luontaisesti niiden puolueiden ja orgaanien taakse,

jotka olivat jo olemassa – radikaalimpi liikehdintä ei ehtinyt ottaa strategisia puoluemuotoja (sanan laajemmassa merkityksessä), ja näin ollen huolimatta vallitsevasta vallankumouksellisesta ilmapiiristä näkemyksettömät puolueet perivät vallan. Ne menivät estotta mukaan vallitsevaan valtaan hyläten tyystin jo lupaavalla oraalla olevan rinnakkaisvallan kyläkomiteoineen ja työläis- ja sotilasneuvostoineen. Itsekesytys tapahtui hetkessä. Portugali onkin oppikirjaesimerkki ”demokraattisesta vastavallankumouksesta”, jossa oikeiston ei tarvinnut masinoitua vastavallankumoukseen ilmiväkivallan keinoin.

Rinnakkaisvallan *vääristyminen/vääristäminen* on niin ikään potentiaalinen uhka rinnakkaisvallalle – voisi jopa sanoa, että se on ilmiö, joka tapahtuu väistämättä. Se on sekä sisäsyntyinen, seurauksena inhimillisten erheiden kertautumisesta tai kehnosta teorian ja käytännön hiomisesta, että ulkosyntyinen, seurauksena valtajärjestelmän luomasta paineesta joka pakottaa rinnakkaisvallan toimimaan tavalla, joka ei ole ihanteellinen. Ilmiöitä ei juurikaan voi erottaa toisistaan. Vallankumouksen moneuden puuttuminen estää näiden vääristymien korjaamismahdollisuutta. Vallankumouksen moneuden kysymystä käsitellään myöhemmässä kappaleessa.

Vääristyminen/vääristäminen voi tapahtua myös, mikäli rinnakkaisvalta ei kykene laajentamaan itseään kyllin monelle sektorille ja alueelle. Jos rinnakkaisvalta etenee esimerkiksi vain militäärisessä mielessä, vain haja-asutus- tai vain taajama-alueilla, tai vain tietyillä tuotannon sektoreilla, luo se rinnakkaisvaltaan vääristyneen/vääristetyn olemuksen, joka saattaa vaikuttaa rinnakkaisvallan myöhemmin ottamaan suuntaan.

Valtajärjestelmällä on käytössään mittava hegemoniakoneisto koulutus- ja kasvatuskoneistoinen, medioineen, kansalaisjärjestöineen, myötämielisine uskontoineen (en halua leimata kaikkia uskonnollisia liikuntoja) ja ennen kaikkea sisäistettyine instituutioineen. Rinnakkaisvallan on vastattava kullakin sektorillaan valtajärjestelmään hyökkäyksiin. Yleensä säälimätön parjauksen ja ulossulkemisen riittävät luomaan riittävän paineen orastavan rinnakkaisvallan ensiaskelien kampittamiseen, ja mustien lampaiden paimentamiseksi takaisin lampolaan, ruotuun ja jiiiriin. Tätä edesauttavat edellä mainitut porkkanaefektit. Vaikka rinnakkaisvalta murskataankin useimmiten hegemoniakamppailupainotteisesti ja ryöstötalouden mahdollistamia säädyttömiä taloudellisia houkuttimia käyttäen – sekä ulko- että sisäpuolelta – väkivallan ilmimuotojen näytellessä ennemmin sivuosaa, on rinnakkaisvallan murskaamisesta myös väkivaltapainotteisia esimerkkejä. Vuodesta 1976 asti toiminut *Tamil Eelamin vapautuksen tiikerit (LTTE)*, tutummin ”tamilitiikerit”, murskattiin armotta 2008-2009 Sri Lankan armeijan täysimittaisella suurhyökkäyksellä LTTE:n hallinnoimalle alueelle. Tuhotyö täydennettiin sulkemalla mittava osa tamiliväestöstä keskitysleireihin. Käytännössä tamilitiikerit katsotaan tänään täysin kukistetuiksi.

Siellä missä maailmanjärjestelmän paikallisesti suvereneiksi tunnustetut edustajat (valtiot) kukistuvat vallankumouksen edetessä, ja noiden valtiojärjestysten tukena olevat kansalaisyhteiskunnan voimat (nk. ”orgaaninen puolue”, fasistit) eivät onnistu järjestäytymään riittävällä rinnakkaisvallan turmioksi, astuu kuvaan suora ulkomainen interventio. Massiivinen suurten ja pienempien valtojen interventio Venäjälle 1917 alkaen, ja Unkariin 1919 käyvät esimerkeiksi siitä, miten *vallankumouksen reservin teorian* sijaan oletettava *imperialismin reservistä* saattaa osoittautua oikeammaksi. Se, muuttaako viimein realisoituvaa reaaliuikkua eri mahtiklikkien asenteita, on toinen kysymys. Toisinaan vallitseva valta kutsuu avitusta paikalle jo ennen valtion luhistumista mieluummin suvereniteetin kuin sosiaalisen järjestyksen uhraten, kuten tapahtui Kiinassa boksarikapinan ja Taiping-kapinan, Etelä-Vietnamissa Vietnamin sodan, Sri Lankassa 1987-1990 tamilikonfliktin ja Papua-Uudessa-Guineassa kookosvallankumouksen yhteyksissä.

Kaikissa edellä mainituissa uhkakuviissa rinnakkaisvaltaa auttaa yksi aspekti – vallankumouksen moneus, jota käsitellään myöhemmin omassa kappaleessaan. Moneus itsessään on toki myös uhka rinnakkaisvallan säilymiselle, ellei moneuden ohella ole *vallankumouksen yhteyttä* – kykyä yhteistoimintaan, tilan antamiseen, avoimuuteen ja solidaarisuuteen vallankumouksellisten toimijoiden kesken – sillä toisinaan vallankumous vaatii myös voimien keskittämistä, synergiaetua.

Tila – käytäntöä

Tila on myös äärimmäisen tärkeä tekijä ihmisen kokonaisuena kohtaamisen kannalta. Tilaa sanan laajemmassa merkityksessä voidaan pitää jopa rakenteellisena kysymyksenä – tila määrittää suurelta osin olemista, joka määrittää tajuntaa. Tilan valtaaminen rinnakkaisvallalle onkin yksi ydinkysymyksistä vallankumouksessa, sillä tila määrittää olemista, ja tilan aspektilla on rakennetason ominaisuuksia.

Vaikka rinnakkaisvalta onkin pitkälinen suunnitelmallinen rihmastoitunut prosessi, on myös rinnakkaisvaltaa ennalta käsin suunnittelemattomilla projekteilla merkitystä sen syntyminen kannalta. Jokainen autonominen tila, oli kyse sitten tavanomaisesta talonvaltauksesta tai sitten sosiaalikeskukseksi asti kehittyneestä projektista, tai vieläkin väliaikaisemmin haltuunotetuista tiloista (situationistiset lähtökohdat), avittaa ainakin rinnakkaisvallan mahdollisuuden uppoamista kollektiiviseen tajuntaan. Tässä mielessä myös nk. ”väliaikaiset autonomiset tilat” (**Hakim Bey**; TAZ) toimivat ainakin teon propagandan mielessä: ne ovat arjessa kohdattavia muistutuksia siitä, kuinka myös vallitsevan maailmanjärjestelmän ulkopuolelle ja sille vieraalla tavalla voi järjestää elämää, olemista. Sanomattakin on toki selvää, että nämä propagandatarkoituksia palvelevat väliaikaisratkaisut ovat riittämättömiä. On luotava todellisesti vaihtoehtoista, puolustautumis- ja itsensä ylläpitämisedellytyksellistä tilaa rinnakkaisvallalle. Elämä on järjesteltävä uusiksi. Avarammalla haja-asutusalueella kysymys on omanalaisensa, taajama-alueella yksi luontainen lähtökohta ovat esimerkiksi korttelikomiteat. Molemmissa tapauksissa kyse on kuitenkin tukialueen rakentamisesta, jota käsitellään edempänä.

Useissa historiallisissa ja tämänpäiväisissä esimerkeissä näemme *korttelikomiteoiden* soveltuvuuden paitsi valtarakenteiden myös rinnakkaisvallan rakentamiseen. Korttelikomiteoita on perustettu eri puolilla maailmaa vuokralakkojen organisoimiseksi hinnannousuja ja häättöjä vastaan, ja peruspalvelujen ylläpitämiseksi – esim. Caracasin ”23. tammikuuta”-asuinalueella turvallisuuskysymys – poliisin ja huumerikollisten (yksi ja sama monessa tapauksessa; meilläkin – **Jari Aarnio** on vain ennakkotapaus) poisittäminen alueelta. Suurtyöpaikkojen vähetessä ja työntekijöiden asuinalueiden tultua sekoitetuksi (tehdaskohtaisista asuinalueista esim. Saksassa luovuttiin ja kehitettiin julkista liikennettä, jotta työläistön joukkovoimaa saatiin hajautettua) on tuotantolaitosten sijaan luontaisempaa alkaa organisoida ihmisiä asuinalueittain. Tämän näkökulman ymmärsi esimerkiksi 1920-luvulla *Saksan kommunistinen puolue (KDP)* sopeutuessaan suurtyöttömyyteen ja asumisen uudelleenorganisointiin. Asuinaluekohtainen organisoituminen tuo mukaan myös tukialueen rakentamisen aspektin, joka työpaikkalähtöisessä organisoitumisessa puuttuu – KDP:n tapauksessa esimerkiksi Weddingin alue Berliinissä muodostui tällaiseksi. Ottaen huomioon paitsi edellä mainitut seikat, myös suurtyöpaikkojen (ainoastaan avainaloja säilynyt Suomessa – ja jos hallinnolla on edes etäistä pätevyyttä se pitää tahot visusti plakkarissaan kuten jo **Jack Londonin Rautakorosta** opimme) työssäkäyvien työläisaristokraattisen vauraan aseman, on selvää, ettei rinnakkaisvalta voi tukeutua heidän organisoimiseensa.

Korttelikomiteoiden merkitys ei ole vain itse korttelin tilan hallinnoinnissa, vuokratkysymyksen ja häättöjen ongelmien ratkaisemisessa. Korttelikomiteoissa ihmisillä on mahdollisuus kohdata toisensa kokonaisimmillaan, poliittisina kokonaisvaltaisina olentoina – keskusteluun nousevat (näin esimerkiksi

Toronton ja New Yorkin korttelikomiteista) pian muutkin arjen murheet aina terveydenhuollosta työttömyyteen. Työssä, kaupassa tai järjestön kokouksessa ihminen on vain toimenkuvaomaisuudessaan läsnä – silvottuna, vieraantuneena. Toki myös työssä tai järjestössä ihmisen olemista voidaan korjata kokonaisempaan suuntaan, mutta tilan liittyessä olemisessa kaikkeen, on tilalähtöinen ratkaisu helpompi.

Situationistien mukaan jopa kaupunkisuunnittelu on valtaa luovaa, sitä uusintamaan suunniteltua – samoihin johtopäätöksiin tuli myös anarkisti **Lewis Mumford**, joka korosti, että kaupunkitila voi rakentua joko hajautetun organisesti tai megatekniikan logiikkaa seuraten, liukuhihnamaista suorittamista ihmisiin koodaten ja valtaa keskittäen. Tila tulee ottaa haltuun, sen käyttötarkoitus ja totunnainen hallinnan oikeus on haastettava. Rekuperaation teorian ohella situationistien koulukunnan tärkein anti vallankumousteoriaan onkin heidän tilakysymystä käsittelevissä pohdinnoissaan. Kun rinnakkaisvalta ottaa haltuun tilaa, se joutuu uudelleenkoodaamaan sitä, määrittelemään uusiksi tilan käyttötarkoituksia ja pelisääntöjä. Tämä valta ei tänä päivänä ole tilaa asuttavilla ja käytävillä ihmisillä, vaan valtajärjestelmällä – rinnakkaisvaltaa rakennettaessa tuo tila siirtyy sitä asuttavien/käyttävien määrittely- ja käyttövaltaan. Tuolloin tuon tilan tukialueenomaisuus tehostuu entisestään.

Ihanteellisimmassa tilanteessa korttelikomiteat johtavat eräänlaiseen *kyläytymisprosessiin*. **Meri Lähteenoksan** teos *Viisas arki* voi tarjota monille vähemmän raivopäistä linjaa edustaville hyödyllistä inspiraatiota ja käytännön vihjettä siihen, miten kyläytymisprosessi etenee jaetussa tilassa. On tärkeää muistaa, että erillään yksittäinen ”itsenäinen kortteli” tai ”kaupunkikylä” on avuton valtakoneiston täyden raivon edessä – vaikka joku Varsovan kansannousun murskaaminen 1944 näyttäisikin ylivoimaiselta, tämän päivän poliisi-/paramilitaarioperaatiot Latinalaisessa Amerikassa tai vastaavat operaatiot Afrikassa jopa väestönsiirtoineen (esim. *operaatio Murambatsvina* Zimbabwen Hararessa) eivät ole niin kaukaisia – ei ole mitään syytä olettaa, etteivätkö vastaavanlaiset tapahtumat muuttuisi myös Suomen todellisuudeksi vääjäämättömässä tulevaisuudessa, jolloin me siirrymme vuorollamme puoliperifeeriseen asemaan maailmanjärjestelmässä (ekokatastrofi, resurssihiikit, yhteiskunnallinen entropia sekä kapitalismin sisäinen logiikka pakottavat KAIKKI maailmankolkat tuohon tilaan edetessään). Näin ollen noiden kaupunkikylien, korttelien tai muiden kommuunien on verkostoiduttava keskenään. **Murray Bookchinin** *konfederalismi* antaa tähän jotakin mahdollisesti sovellettavaa osiittain – mallia ollaan soveltamassa parhaillaan kurdien hallinnoimassa Rojavassa **Abdullah Öcalanin** teoretisoimana versiona. Muitakin malleja varmasti löytyy, ja oletettavasti mallien moneus voi olla vahvuus tulevaisuuden koitoksissa.

Tila - tukialue

Jo aiemmin viitatus *tukialueen* teoria on tärkeä rinnakkaisvallalle. Tukialueeteoria tulee **Mao Tse-tungilta**, ja on kumouksellisen sodankäynnin ja jo pelkästään sissisodan teorian peruskauraa. Teorian logiikkaa voi kuitenkin soveltaa yhtäläillä laajemminkin (aivan kuten **Sun Tzuta** voi käyttää pelkästään elämäntapaoppaana) – rinnakkaisvallan rakentaminen ja vallankumouksellinen toiminta kun toki aina ovat ainakin jossain mielessä sotaa. Tukialueessa on ideana luoda tila, jota rinnakkaisvalta kontrolloi, josta vallitseva valta on suljettu ulos. Vallankumoukselliset sissisodat noudattavat kaikki tukialueeteoriaa, ja samaa teoriaa on sovellettu menestyksekkäästi myös ei-ilmiväkivallallisessa mielessä: vallankumouksellisilla on ollut tapana luoda hallinnoimilleen alueille yhtäläisesti uusi sosiaalinen järjestys, joka oikeuttaa joukkojen silmissä heidän sotilaallisen läsnäolonsa ja toimintansa, saavuttaen näin joukkojen tuen. Rinnakkaisvalta voi edetä yhtäläillä sosiaalinen kylki edellä, ilmiväkivallallisen puolen seurattessa vasta perässä – on kuitenkin karmivaa lopputulosta petäva harhaluulo, että ilmiväkivallallinen tekijä voisi koskaan kokonaan loistaa poissaolollaan.

Vaikka tukialue -sanaa käytetään yhtäläillä alueista, joissa rinnakkaisvallalla on suurempi sananvalta kuin vallitsevalla vallalla huolimatta siitä että molemmilla on alueella toimintaa, on tukialueesta tarkoitus tehdä alue, jossa valtajärjestelmän on mahdoton toimia: siltä täysin *suljettu alue* (no-go area/zone). Tällaisen alueen luomisen on tapahduttava asteittain – kiiruhtaminen olosuhteiden edelle luo parhaimmillaankin vain vääristynyttä rinnakkaisvaltaa. Vitkastelu taas maksaa rinnakkaisvallalle aloitteen, ja mahdollistaa vanhan vallan vastahyökkäyksen. Kulloisenkin kamppailun ja kamppailun vaiheen ajoittaminen oikein vaatii pelisilmää, ja on kiistatta visainen kysymys, jossa tullaan kohtaamaan niin onnistumisia kuin epäonnistumisiakin.

Pasi Takkinen toteaa, että ympäristöliikkeen – ja hänen laajassa ympäristöliikkeen määritelmässään sellainen rinnakkaisvalta, jota tässä ehdotetaan, on myös ympäristöliikettä – on edettävä yhteiskunnallisen entropian ehdoilla, hyödynnettävä niitä rakoja joita järjestelmään syntyy, liikuttava niihin. Rinnakkaisvallan on luonnollisesti laajennettava aluettaan sitä mukaa kun syntyneet raot järjestelmässä tämän mahdollistavat – kapitalismi on kasvuhakuinen järjestelmä, jonka kanssa ei voi solmia välirauhaa. Sen jälkeen alkaa niiden säröjen leventäminen railoiksi, ja tämän myötä yhä uusien syntyvien säröjen avulla levittäytyminen yhä uusille sektoreille ja maantieteellisille alueille. Puhuessaan sissisodasta **Esa Seppänen** kertoo tätä kutsuttavan paikoin ”elefantin ja hyttysten taisteluksi”: hyttynen toinen peräänsä käy elefantin kimppuun. Elefantti torjuu osan hyökkääjistä ensin hännällään, sitten kärsällään. Hyttysiä tulee kuitenkin koko ajan lisää. Lopulta norsupolo siirtyy muualle – mutta hyttysset seuraavat perässä. Näin rinnakkaisvallankin alueellinen eteneminen varmasti tapahtuu, ja ilmiävällisen osa-alueen lisäksi tämä pätee myös rinnakkaisvallan muilla sektoreilla. Perääntyvää vihollista on jahdattava, aina maan ääriin – ja sieltä yli.

Tukialueen kolme valtausta

Tukialueita on luotava niin 1) turvallisuusmielessä, 2) hegemoniakamppailullisessa mielessä ja 3) taloudellisessa mielessä: jokaista tukialuetta rakennettaessa on otettava huomioon kaikki kolme tekijää. Se, missä järjestyksessä tämä voidaan saavuttaa, riippune olosuhteista – todennäköisimmin eri osa-alueet täydentävät toisiaan ja etenevät yhtäaikaisesti. Kaikkien näiden osa-alueiden kyseessä ollessa on vallankumouksen moneudesta pidettävä huolta – samaa metodologiaa pystyttäisiin soveltamaan ja on sovellettukin vastavallankumouksellisiin toimiin. Lisäksi uusille nouseville toimijoille on osattava antaa sijaa, olettaen että ne ovat rinnakkaisvallallisia eivätkä valtajärjestelmää uusintavia.

1) Turvallisuusmielessä tämä tarkoittaa prosessia, jossa ensin vallitsevan vallan alueelta suljetaan pois kansalaisyhteiskunnasta ponnistavat väkivaltayksiköt (natsien ja muiden vastaavien katupartiot jne.). Tämän jälkeen suljetaan pois organisoitunut rikollisuus (eritoten huumerikollisuus) -tässä esimerkiksi Mustat Pantterit, Venezuelan MRT ja Pohjois-Irlannin PIRA ja INLA kunnostautuivat. Tässä toiminnan vaiheessa tilanteen on oltava sellainen, että järjestyksenpitoviranomaiset suuressa määrin jo laiminlyövät seutua. Tämän jälkeen (usein yhtäaikaisesti, sillä poliisi on kuitenkin kaikissa maissa mukana enemmän tai vähemmän järjestäytyneessä rikollisuudessa, eritoten huumekaupassa ja parituksessa) alue suljetaan järjestyksenvalvontaviranomaisilta – ensin yksityisiltä järjestyksenvalvontafirmoilta (yleisestä mielipiteestä riippuen tämä on voitu aloittaa jo varhaisemmassakin vaiheessa – ihmisillä on sängen vähän rakkautta ”stevareita” kohtaan) ja tämän jälkeen varsinaiset poliisit (tässä onnistuivat esimerkiksi PIRA ja Venezuelan MRT). Näitä seuraavat paramilitaarit ja armeija (tässä ovat onnistuneet jotkin Brasilian faveloista ja Hizbollah, joka onnistui pitämään jopa Israelin sotakoneen tukialueeltaan). Uhkana viimeisen askeleen osalta on viranomaistahon mahdollisesti silloin valitsema taktiikka hyökätä alueelle summittaisesti – tällöin

moni saattaa peloissaan kyseenalaistaa rinnakkaisvallan yrittämisen mielekkyyden. Näin kävi esimerkiksi *Farabundo Martin kansallisen vapautuksen rintamalle (FMLN)*, jonka joukot lopulta hylkäsivät valtionarmeijan ottaessa käyttöön Yhdysvaltojen armeijan vaikeilla alueilla soveltamaa epävirallista *vapaan tulituksen alueen* doktrin (free-fire zone) pommittaen San Salvadorin slummeja. Näiden vaiheiden rinnalla kehittyi kapasiteetti käsitellä tavanomaisia siviilijärjestyskysymyksiä – kotiväkivaltaa, humalaisten örveltämistä ja niin edelleen. Tämän on oltava metodeiltaan pehmein osa-alue, jotta liennyttäisimme väkivallan kulttuuria.

2) Hegemoniakamppailumielessä tämä tarkoittaa lähinnä mainonnan siivoamista katukuvasta, vastapuolen kohtaamispaikkojen sulkemista (esim. valtiota raivokkaasti julkisesti tukemaan asetettujen järjestöjen), vastapuolen tiedonjakelun kampittamista (esim. suurpääoman lehtien jakelun estäminen) ja lopulta vastapuolen instituutioiden säilymistä edesauttavien instanssien poistamista. On kuitenkin hegemoniakamppailun tasolla äärimmäisen tärkeää peräänkuuluttaa pedagogista otetta pakottamisen sijaan.

3) Talousmielessä asteittaisen omavaraisuuden (rinnakkaisvallassa; kaikkea sentään ei tarvitse tuottaa paikallisesti) edetessä suljetaan valtajärjestelmää puoltavien tahojen mahdollisuudet harjoittaa taloustoimintaansa alueella. Tilanteesta riippuu, suljetaanko pois ensin vuokraisännät vai mitkä talouden osat pois alueelta. Tavoitteena olisi kuitenkin päästä rinnakkaisvallallisten talousrakenteiden luomiseen, jossa valtiolta evättäisiin verotulot ja yksityisiltä kapitalisteilta voitot alueelta. On hyvä välttää liiallista hätäilyä – vallankumous etenee asteittain, ja rakennemuutoksen edelle kiiruhtaminen taloudessa kostautuu hurjasti.

Tila ja ”vallankumouksen vieminen”

Jotkin vallankumouksellisen sodan teoretikot, kuten **Che Guevara** ja **Regis Debray**, suosivat nk. *foco-teoriaa*, jonka soveltamismahdollisuudet löytyvät toki muualtakin kuin kiväärilinjaisen toiminnan saralta. Teorian mukaan vallankumous viedään vannoutuneiden kaaderien avulla uudelle alueelle periferiaan: aloite siis tuodaan ulkoapäin. Kaaderien toimintavarmuuden suhteen tämä suo eristäytyneisyyden mukanaan tuoman edun. Vallankumoukselliset tällöin periaatteessa eristetään kaupungista, keskuksesta ja sen rappeuttavasta vaikutuksesta. Guevaran ja Debrayn näkemysten mukaan ainoastaan ankarat olosuhteet koulivat oikeanlaisen, vallankumouksellisen ihmisen, kaaderin joka omistautuu vallankumoukselle. Teorian kokonaisuudessa on ongelmana joukkojen aloitteellisen roolin unohtaminen, mikä on tehnyt varsinkin sen tähänastisista soveltamistavoista (ilmiväkivallallinen sodankäynti) menestystä vailla olleita. Jos sen sijaan painotamme ei-ilmiväkivallallisia toiminta-aspekteja, voi focistinen olettama tarjota suuriakin mahdollisuuksia, varsinkin jos nostamme enemmän keskiöön Guevarankin kirjoituksissa esiintyneen (joskaan ei tuota sanaa käyttäen) *komppauksen* aspektin, joka on noussut keskiöön libertaarisosialistisissa keskusteluissa pohdittaessa etuoikeuksia nauttivissa luokissa ja ”intelligentsijassa” olevien toimijoiden roolia suhteessa joukkoihin. Komppaus tarkoittaa myötäelämistä, vallankumouksessa vaikuttamista omista etuoikeutetuista lähtökohdista lähtien, joukkoja ja näiden aloitteita tukien, sen sijaan että tultaisiin ulkopuolelta sanelemaan joukkoliikkeelle mitä tehdä, kaappaamaan niitä haltuunsa. Tämä vertautuu sangen paljon **Errico Malatestan** näkemyspuolueen/etujoukon roolista, joka toimii pyydettyinä kurinalaisena keihäänkärkenä, ja tarjoaa neuvoaan ja osaamistaan ilman ylivaltapyyteitä. Aihetta käsitellään lisää vallankumouksen moneutta koskevassa osiossa artikkelia. Olennaista rinnakkaisvallan kannalta komppauksen teoriassa on erityisosaajan rooli rinnakkaisvallassa, jonka voisi tiivistää maoistiseen sloganiin ”palvele kansaa”.

Focismien eräänlaisena muunnelmana pidetään mm. **Truong Chinhin** ehdottamaa nk. *vietnamilaista strategiaa*, jossa vallankumousliikunnan alku luodaan kaupungeissa joista teon propagandan (Truongin tapauksessa kyse oli terrorismista, mutta muukin teon propaganda toimii samoin) sekä muun propagoinnin (tiedotus, koulutus) avulla värvätään suuri lauma organisaatiokaadereita, jotka tämän jälkeen siirtyvä syrjäseuduille käymään kamppailuaan – joitakin huoltoa edesauttavia verkostoa jää toimimaan kaupunkiin – luoden ensin tukialueen mahdollisimman syrjäiselle seudulle, jossa maantiede (etäisyys) pelaa vallankumouksellisten hyväksi. Maantieteen tekijänä mainitsee myös *vastavallankumouksellisen sodan* asiantuntija **David Galula**. Tämän jälkeen kamppailua laajennetaan asteittain kohti kaupunkia/keskusaluetta (kaupunki on aina maaseutuun nähden keskusalue, vaikka se olisi globaalisti mitä tahansa). Strategiaa sovelsi esimerkiksi perulainen uusvasemmistolainen *Movimiento de la Izquierda Revolucionaria (MIR)*, sekä *Loistava Polku*. Monet vallankumousliikunnat ovat lähteneet joistakin pienistä kaupunkilaisintelligenttien ryhmistä, joten lähtökohta on melko yleinen. MIR:n **Luis de la Puente** toi teoriaan oman käytännön lisänsä: siinä missä aiemmat focistit olivat korostaneet yhden focon lumomista, katsoi de la Puente, että maantieteellisistä syistä Peruun olisi tullut luoda useampia focoja. "Foco" voi syntyä myös valtion paineesta, kuten **James C. Scott** esittää: ihmiset esimerkiksi Kaakkois-Aasiassa ovat vuosisatojen ajan apenneet laaksoista vuorille sotaväenottoja, epidemioita ja veroja, synnyttäen pikkuhiljaa maantieteellisesti vaikeakulkuisiin paikkoihin uusia elinkeinoja, kieliä, uskontoja ja jopa kansoja.

Sotilaallista ratkaisua painottamattoman rinnakkaisvallan – kuten esimerkiksi keskuksen tai rauhallisemman puoliperiferian tapauksissa kuten esimerkiksi Suomessa järkevää on – rakennusstrategiassa tämä tarkoittaisi, että kaupungeissa pyritään ensin pitkällisen tiedotuskampanjan ja valistustyön sekä teon propagandan avulla värväämään suuri joukko rinnakkaisvallan rakentamisesta kiinnostuneita, jotka muuttaisivat sitten joukolla otolliseksi katsomalleen alueelle/alueille ja aloittaisivat pitkän työurakkansa. Tällaisia ajatuksia on esitetty moniaalla eri muunnoksineen suomalaisten radikaalien, eritoten syvävihreiden toimijoiden piirissä. Mikäli tätä strategiaa lähdetään ajamaan, on syytä puntaroida, tuoko rinnakkaisvallan eri osa-alueiden kattava kehittäminen sen "huoltoturvan", jota focismissa maailmanvallankumousta tukeneet tahot huolimatta massiivisesta valtiolähtökohdastaan (Kuuba, Libya, Etelä-Jemen) eivät lopulta aikoinaan kyenneet sisseille turvaamaan. Riittääkö omavaraisuuden aste, ja mikä on huoltotarpeen määrä keskuksen alueen suunnalta (tarkoitetaan nyt muita kuin perustuotannollisia aspekteja). Rinnakkaisvallan onkin luotava jouheva huoltosuhde kaupungin ja maaseudun, keskuksen ja periferian välille – näin ollen se ei voi olla eristäytynyt saareke, vaan valitusta strategiasta riippumatta rinnakkaisvallan rihmaston on levittäydyttävä moniaalle.

Kiistatta tämä strategia kohtaa kuitenkin ongelmia. Maankin sisällä yhtäältä toisaalle muuttava kohtaa paljon ahdasmielistä luimistelua, epäluuloa ja vieroksuntaa. Rinnakkaisvalta on rakennettava kuitenkin lopulta joukkovoimalla – vaikka organisaatioiden luominen onnistuisikin, ja muutama projekti saataisiin vireille, on kyseenalaista josko lähinnä omiensa parissa helposti pyörimään päätyvien kokemusmaailmaltaan täysin erilaisten "kaupunkilaiskotkottajien" puuhailuihin tahdottaisiin lähteä mukaan. Niin ikään paikalliset joukkoliikehännät saattaisivat myös vieroksua "muualta tulleiden radikaalien tuomaa leimaa". Pahimmillaan täydellinen perehtymättömyys ennalta paikallisolosuhteisiin luovuttamattoman muurin vallankumouksellista rinnakkaisvaltaa rakentamaan saapuneiden kaadereiden ja paikallisväestön välille. Tästä löytyy viljalti esimerkkejä: esimerkiksi edellä mainitun Perun MIR:n kaaderit eivät maaseudulle saapuessaan osanneet edes puhua paikallisen intiaaniväestön kanssa samaa kieltä. Niin ikään monet aatelistaustaiset *narodnikit*, jotka puhuivat yleensä ranskaa ja ylhäistön venäjää, joutuivat toisinaan paikallisten talonpoikien – samojen joita he olivat saapuneet maaseudulle agiteeraamaan – noitina polttamiksi. Päinvastaisiakin esimerkkejä löytyy: esimerkiksi zapatistit, tai trotskilaisesta

ekososialistiksi ja zapastistiksi ajautunut MIR:n aikalainen Hugo Blanco opetteli ennalta paikalliset intiaanikielet ja onnistui tulemaan hyväksytyksi osaksi paikallisyhteisöä.

Toisaalta, suomalaisessa yhteiskunnassa kyläyhteisöt ja naapuriyhteisötkin ovat mennyttä päivää, ja tukialueen luominen ”omalle kotiseudulle” voi olla yhtäläisen työlästä riippumatta sijainnista. Lisäksi, Suomessa toiset alueet tulevat menettämään peruspalvelunsa ja taloudelliset aktiviteettinsa sekä jopa järjestyksenpitoviranomaisensa huomattavasti muita seutuja aikaisemmin – ja rinnakkaisvallan olemukseen kuuluu nimenomaan edetä siellä missä vastapuoli peräännytty, ottaa haltuun se mikä valtajärjestelmän kourista kirpoo. Tai kuten **John Holloway** toteaa, ”kasvaa järjestelmään ilmestyneissä murtumissa”. Suomessa nämä nopeimmin kriisiytyvät suurseudut olisivat eittämättä Lappi, Kainuu, Ylä-Savo ja Pohjois-Karjala. Lapissa myös mahdollinen *turva-alueen* hyödyntäminen löyhemmin vartioitujen rajojen vuoksi (Ruotsi ja Norja) voisi tulla kyseeseen – tosin pohjoismainen yhteistyö valitettavasti supistaa tätä mahdollisuutta. Niin ikään pienalueellisia eroja on myös edellä mainittujen alueiden ulkopuolella paikoitellen.

Oma strategiansa on keskittyä sinne missä väestöpohja on suurin – tässäkin on omat etunsa: löytyy monenlaista osajaa, ja helposti. Ihmiset ovat usein juurettomampia, ja siten muutosvoimempia. Myös syrjittyjä vähemmistöjä löytyy enemmän suuremmista väestökeskittymistä. Pääkaupunkiin tai suurempiin kaupunkeihin keskittyvä strategia tosin unohtaa sen, että valtajärjestelmä pitää tiukemmin kiinni ydinalueistaan – varsinkin mitä tulee väkivaltakoneistoresursseihin – tämän pystyy näkemään esimerkiksi poliisiresurssien keskittämisestä ja kansallisen puolustuksen pääkaupungin suojaamista painottavasta strategiasta. Monet pk-seutupainotteiset vallankumoustoimijat Suomessa tuntuvatkin kannattavan nopean vallankumouksellisen siirtymän strategiaa, siinä missä tukialueeteoriaan tukeutuvat painottavat pitkällisen kamppailun logiikkaa (tästä lisää myöhemmin).

Kamppaillessaan ranskalaisten miehitysvaltaa vastaan *Vietminh* katsoi – ranskalaisten haltuunsa saamien liikkeen strategiaraporttien mukaan – ettei mikään sijainti sen hallinnoimasta alueesta ollut sellainen, että sen hallussa pitämiseksi olisi ollut aiheellista uhrata resursseja. Myös liikkuvuus ja kokonaisuuden katsominen ovat aiheellisia aspekteja puntaroitaviksi. Kaikkien voittojen avain on kuitenkin, Sun Tzun sanoin, valita taistelut joihin ryhtyy. Liike mahdollistaa valinnan, minkä stationaarisuus epä.

Liike

Tilan ohella liikkeen kysymys on olennainen. Liike on olennaista ensinnäkin kahdessa mielessä: joukkojen on koettava, että rinnakkaisvalta etenee (tätä tarvitsevat jo rinnakkaisvaltaa petaavat organisaatiotkin, luodakseen nk. *voittajan vankkurit* -efektin), että sillä on selkeästi tulevaisuushorisontti silloin, kun valtajärjestelmän tulevaisuushorisontti nousee pystyyn. Epätoivoisiin yrityksiin pelkästä velvollisuuden/oikeudentunnosta lähtee vain muutama maanikko tai koleerikko, yksi kymmenestä tuhannesta. Tässä mielessä muutoin sangen iljettäviä ajatuksia pukannut **Eduard Bernstein** oli oikeassa. Myytit syntyvät kokemuksesta, niiden on saatava lihaa luidensa ympärille – vasta silloin ne muuttuvat instituutioiksi, ja voimme olla sellaisen ilmiön mittakaavassa, jota **Georges Sorel** visioi puhuessaan *vallankumouksen myytistä*.

Liike on vallankumouksellisen rinnakkaisvallan säilymisen ja voiton kannalta välttämättömyys. Kapitalismin kasvupakko saa sen ainaisesti uhkaamaan kaikkea elämää, se pakottaa tämän tursaan työntämään valtansa lonkerot elämän intiimeimpiin sopukoihinkin. Näin ollen minkäänlainen rauhanomainen rinnakkaiselo ei tule kyseeseen – jos ei suoranaiseen murskaamiseen, se johtaa korkeintaan rinnakkaisvallan

kesyyntymiseen, *konvergenssiin* jossa vallat likeistyvät toisiaan, ja lopulta toisen (entisen rinnakkaisvallan) menetettyä vaihtoehtona legitimizeettinsä toinen nielaisee sen. Näin ollen vallitsevaa maailmanjärjestelmää, sen rakenteita, sen instituutioita ja toimijoita on ahdisteltava herkeämättä niin, että ”heidän vaivansa savu on nouseva aina ja iankaikkisesti, eikä heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä”.

Toisaalta liikkeen aspekti on tärkeä ihan arkisen konkreettisesti. Liikkeellä korvataan puuttuvaa väkiylivoimaa, puutteellisia resursseja. Liikkuvat yksiköt voivat kattaa suurempia alueita kuin stationaariset. Liikkeellä myös suojataan noita resursseja – vaikka terveyskeskus voi ihanteellisessa tilanteessa olla tärkeä tajuntaa muokkaava instanssi sosiaalisena tilana, poistuu tämä paikalleen sidottu resurssi yhdellä ainoalla määrätietoisella toimenpiteellä, oli kyse sitten fasistien palopommituksesta tai poliisien lain suojalla toimeenpanema tilan sulkemista (alkuunsa valtajärjestelmä painottaa varmasti hegemonisten keinojen ohella lähinnä legaalisen väkivallan käyttöä, jota KAIKKI poliisitoiminta on, tavoitteidensa saavuttamiseksi; on syytä muistaa, että lakien tehtävä on sementoida kulloinkin vallitsevaa järjestystä – ne ovat siten poliittisia ja ideologisia). Näin ollen esimerkiksi liikkuvat terveys- ja sosiaalipalvelut toimivat mainiosti, tavoittaen ihmiset laajemmalta alueelta – vähenevän liikkuvuuden maailmassa on myös helpompi organisoida ja järjestää palvelun kuin heidän asiakaskuntansa liikkuvuus. Tässäkin selkeää ohjenuoraa tarjoavat kehitysmääntösuhteissa tarjotut palvelut: kiertokoulut, kiertävät terveyskeskukset (usein vain yksi lääkäri ja hoitaja) ja jopa kiertävät kulttuuripalvelut.

Liikkeen hyödyntämisestä löydämme erinomaisia esimerkkejä historiasta. *Kansan Tempelin* Kalifornian kaudellaan tarjoamat sosiaalipalvelut tekivät pitkiäkin ekskursioita omalta tavanomaiselta toimialueeltaan joukkojen pariin tarkoitukseen varatuin Greyhound-bussein. *Partido Africano da Independência da Guiné e Cabo Verde (PAIGC)* sissit tarjosivat liikkuvia lääkäripalveluita mm. kuubalaisine tukijoineen. Kuubalaiset kiertävät lääkärit ovat näytelleet merkittävää roolia myös monella muulla näyttämöllä. Bolshevitit puolestaan rajallisine propaganda-apparaatteineen (rajallisine varsinkin sikäli ettei väestö ollut tuolloin vielä lukutaitoisista) hyödynsivät liikkuvuutta lähettäessään *kinojuniaan* (joissa oli elokuvateatterin lisäksi myös teatteriseurueita, sirkustaiteilijoita, runoilijoita, muusikoita) pitkin poikin Venäjää sisällissodan vielä riehussa. Uskonnolliset liikkeet niin ikään hyödyntävät liikkuvuutta kotikäyntimodeillaan tarjotessaan hengellisiä ja sosiaalisia palveluita – esimerkiksi Suomen valtakirkon kuolemaa on suuresti ennen aikaistettu kätkemällä papisto ja diakonit sieluttomien toimistorakennusten labyrintteihin.

Myös valtajärjestelmä hyödyntää liikkuvuutta, ja syy on usein sama kuin rinnakkaisvallallakin: taloudellinen. Suurten infrastruktuurien ylläpitäminen mukaan pesiytyvine byrokraattikoneistoinen on kallista. Täten esimerkiksi Ranskassa monet palvelut, esim. lääkäripalvelut, on organisoitu kotikäyntipohjaisesti. Tämä on myös potilaalle mielekkäämpää. Myös kotiapuratkaisut vanhuksille perustuu samaan ajatukseen – mielekkyyteen ja ennen kaikkea taloudellisuuteen.

Liikettä on myös käytettävä proaktiivisesti, sitä voi hyödyntää rinnakkaisvallan alan laajentamiseen joukkojen parissa. Esimerkiksi Mustat Pantterit kulkivat syrjäytyneiden ihmisten parissa kadulla tekemässä alustavia henkilökohtaisia terveyspalvelutarvekartoituksia – näihin riitti jopa verraten kouluttamaton palveluskunta – jotka sitten passittivat ihmisiä pantterien terveysasemille, jakaen tietoa niistä. Samaa keinoa ovat käyttäneet esimerkiksi *skientologit* ja *Synanon* hakiessaan palveluilleen kontaktia joukkoihin – skientologiiden ja synanonilaisten niputtaminen ei ole kovin reilua, eikä rinnastusta haeta: olennaista on havaita metodi joka toimii. Metodin yhdistäminen liikkuvaan palveluun olisi askel vielä pidemmälle. Edellä mainittu kotikäyntimethodi tuo rinnakkaisvallan laajentamiseen uuden aspektin: se tuo tilallisesti itsensä ihmisten koteihin, henkilökohtaiseen tilaan. Tämä luo molemminpuolista sympatiaa, yhteydentuntua.

Korostan, että likipitään kaikki palvelut voidaan tehdä liikkuviksi. Lakineuvonta (ihmisiä tulee auttaa lakikoneistoa vastaan niin kauan kuin sillä on mahtia ihmisiä piinata), sosiaalineuvonta (perhe- ja muut asiat), edellä mainittu vanhusten kotiapu, lääkäripalvelut, psykiatripalvelut, hengelliset palvelut, ruokahuolto, korjauspalvelut... Ottaen huomioon suurempien taloyhtiöiden käytössä olevat sosiaalilat, myös kulttuuripalveluita voi viedä ihmisten luo (luen myös gastronomian kulttuuripalveluihin, vaikkakin se on päällekkäinen ruokahuollon kanssa). Rinnakkaisvallan on myös pakko turvautua liikkuvuuteen stationaarisuuden sijaan, sillä lisääntyvän yhteiskunnallisen entropian maailmassa infrastruktuurin huoltaminen, korjaaminen ja ylläpitäminen tulevat olemaan sangen haasteellisia, uudisrakentamisesta puhumattakaan. Mikäli rinnakkaisvalta omaksuu nämä menetelmät ajoissa vanhan valtajärjestelmän yhä takertuessa kalliisiin ja etäisiin ratkaisuihin, on rinnakkaisvallalla tässä asymmetrisessä suhteessa kiistan etu valtajärjestelmään nähden. Eteneminen liikkuvuutta hyödyntäen kasvattaa valtajärjestelmään murtuneet säröt nopeasti railoiksi, joita pitkin rinnakkaisvalta pystyy melomaan eteenpäin.

Ajan aspekteja

Yksi avainaspekti rinnakkaisvallassa liittyy aikaan. Vallankumousta ajatellaan jonkinlaisena tietynä rykäisevänä hetkenä, jonka yhteydessä valtaa pitävä rakenne ja/tai luokka kaatuu ja korvautuu toisella. Koska vallankumous onkin juuri valtarakenteiden ja valtaa pitävän luokkainstanssin korvaamista toisella, rakenteiden korvaamista toisilla, on sitäkin kummeksuttavampaa väittää, että moinen edes voisi tapahtua hetkessä. Moni vallankumouksellinen kuitenkin katsoo vallankumouksen nopeaksi spurtiksi, jossa tilanteesta spontaanisti syntyvä rinnakkaisvalta sysää pikaisesti syrjään vanhan vallan. **Lev Trotski** väittääkin *Venäjän vallankumouksen historiassaan*, ettei rinnakkaisvallan tilanne voi olla pitkäikäinen, ja että sisällissota on käytännössä väistämätön seuraus rinnakkaisvallasta. Hän jopa kuvasi rinnakkaisvallan tilannetta "kaksoisimpotenssiksi", jossa kumpikaan ei saa mitään aikaan, ja josta on mitä pikimmin päästävä. Trotskilta puuttuikin tyystin ymmärrys sissisodan pitkittyneen kamppailun logiikasta. Tämä on ymmärrettävää, olihan siihenastinen historia tarjonnut lähinnä vain lyhyitä pyrhdyksenomaisia esimerkkejä vallankumouksellisessa liikehdinnästä (1848 tapahtumat, Pariisin kommuuni, Venäjä 1905, Englannin sisällissota 1600-luvulla jne.), ja sikäli kuin se oli tarjonnut muunlaisia esimerkkejä (merirosvolyhteisöt, erilaiset kristilliset radikaaliliikunnat), ei Trotski ollut näihin perehtynyt.

Toki vallankumoustilanteen pitkittyminen tilanteessa, jossa rinnakkaisvallallisia rakenteita (muitakin kuin joitakin tyhjänpäiväisiä muodollisia päätöksentekokomiteoita; siis aitoja olemisen muotoja) ei ole luotu, johtaa usein vastavallankumouksen masinoitumiseen ja sen vastaan panemattomaan voittoon. Tällaisen tilanteen näimme sotien välisessä Saksassa sekä ensimmäisen maailmansodan jälkeisessä Italiassa. Kamppailun pitkittymisestä kammoksuen puhuvat tuijottavat kuitenkin vain rinnakkaisvallan ylärakenteen ilmeisimpään osaan.

Rinnakkaisvallan olemassaolon hetkellisyys on toki todennäköinen tilanteessa, jossa vanha valta ja rinnakkaisvalta jakavat saman tilan. Näin oli tilanne Venäjällä helmikuusta lokakuuhun 1917 ja Italian "kahtena punaisena vuotena" 1919-1920, kahdessa tarkimmin vallankumouspiireissä peratussa rinnakkaisvallan esimerkissä. Tämänkaltaisen tilanne on kuitenkin harvinaisuus, ja rinnakkaisvallan odotettavissa olevaa todellisuutta vain joillakin alueilla. Tilan kysymystä on jo aiemmin käsiteltykin.

Usein vallankumouspohdinnoissa esiintyy näkemys, jossa uskotaan nopeaan vallankumousprosessiin – jota kenties toki on muhittu vuosikymmeniä joissain kosteansynkeissä kellareissa salasanoja mumisten ja objektiivisten olosuhteiden kypsymistä odotellen – ja painotetaan vallankumouksen hetkellisyyttä, prosessin sijoittumista rajattuun aikaan. *Vallankumoukselliseksi tilanteeksi* kutsutaankin tilannetta, jossa

sekä objektiiviset (syvärakenne, materiaaliset olosuhteet: koskevat ennen kaikkea rakenteita) että subjektiiviset (hegemoniakysymys, instituutiot, organisaatiot) ovat suotuisat vallankumouksellisen liikunnan kannalta, ja vallankumouksen huippuvaihe – vallitsevan järjestelmän muodollinen lakkauttaminen – voi toteutua menestyksekkäästi. Tällainen tilanne ei kuitenkaan ole välttämätön rinnakkaisvallan luomisen kannalta, jos kohta jonkinlainen näkyvä virstapylväs, murros, edesauttaakin vanhojen instituutioiden kuolemaa kollektiivisesta tajunnasta – itse asiassa rinnakkaisvaltaa rakentava vallankumous noudattaa *pitkällisen kamppailun strategiaa*.

Paitsi ”objektiivisia ja subjektiivisia otollisia olosuhteita”, edellyttää vallankumouksellista tilannetta painottava strategia jonkinlaista leimahduspistettä, spontaanisti vallankumouksen laukaisevaa tekijää. Oli se sitten Amritsarin verilöyly, verisunnuntai (kumpi tahansa kuuluisista verrannoista), **Jorge Eliécer Gaitánin** tai **Pavlos Fyssasin** murha, taikka maanviljelijä **Sigfrid Ruuttusen** armaan **Hilppa-tamman** saama asiaton lopetustuomio, ovat yksittäiset vääryydet kiistatta toimineet suurempien vastaliikuntojen laukaisimina. Hieman harvemmin – ilmiväkivaltaisissa tilanteissa kenties johtuen solidaarisuutta ja vallankumouksellisuutta edustavien joukkojen suuremmasta empatiakyvystä (lienisikö ”vanha Aatami” heikommalla sellaisessa, jonka luokkaintressit edellyttävät yhteishyvää yhteispahan sijaan, mene ja tiedä) – ovat puolestaan itse rohkeat teot innostaneet voimakasta yhteiskunnallista liikuntaa. Esimerkkejä tarjoavat kuitenkin 1596 Pyhän Katariinanpäivän mellakka, **Kaarle I:n** mestaus ja Bastiljin valtaus – Bostonin teekutsut ja **Mohandas Gandhin** suolamarssi tarjoavat ilmiväkivallattomampia vaihtoehtoja. Jeff Schantz esimerkiksi ounastelee, että valtion väkivaltainen tunkeutuminen luoduille rinnakkaisvallan alueille olisi juurikin se leimahduspiste, joka käynnistäisi vallankumouksessa varsinaisen huippuvaiheen – tämä näkemys löytää jo tasapainoa rinnakkaisvallan ja vallankumouksellisen tilanteen -näkemysten välillä. Nämä näkemykset eivät toki sulje toisiaan pois – myös rinnakkaisvallan toimijoiden on ymmärrettävä oikein, milloin siirtyä esimerkiksi avoimeen offensiivivaiheeseen vaikkapa valtionhallintoa kohtaan. Tulee kuitenkin ymmärtää, että todellinen vallankumous on se rinnakkaisvallan kaikenkattava prosessi, jota tehdään aivan yhtäläisesti ennen tuota teatraalista offensiivia kuin sen jälkeenkin.

Repressioiden nostattama sappi – sen enempää kuin teon propagandan nimeen vannovien rohkeiden tempausten nostattama riemu – ei kuitenkaan yksinään riitä voimanlähteeksi vanhan järjestelmän kaatamiseen. Mikäli rinnakkaisvaltaa on jo rakennettu, tai on olemassa ainakin edes apparaatteja, jotka voivat edetä avatussa sillanpäässä, voidaan provokaatioita (joko repression nostattamiseksi sen paljastamistarkoituksessa tai innostavia toimia itsessään) toki käyttää hyödyksi. Useammin ruumiin vahvennuksiksi tarkoitettu lääkitys kuitenkin aiheuttaa väärinannosteltuna pikemminkin myrkytyksen kuin virman olotilaa.

Mikäli oletamme, että luomme vallankumouksellisen hetken jälkeen valmiin maailman, että kaikki muuttuu yhdessä hujauksessa, olemme vaarassa luisua totalitarismin ansaan. Olettama valmiista maailmasta on nk. *suljetun utopian* malli, jossa oletetaan pysähtynyt ihannetila, jota enää tarvitsee vartioida poikkeavia ajatuksia vastaan. Vallankumous on kuitenkin liikettä, jatkuvaa muutosta ja utopia on aina jotain mikä siintää vain horisontissa.

Rinnakkaisvallallinen tilanne voi pitkittyä joko siksi, että kyseessä on valittu strategia, tai sitten tilanne voi jatkua ei-suunnitelmallisesti: Hizbollahin tai zapatistojen esimerkki osoittaa, että rinnakkaisvalta voi olla verraten pitkäikäinenkin, mikäli altavastaajalta puuttuu päättäväisyys tehdä loppu vanhasta vallasta. Semminkin, mikäli siltä puuttuu selkeä visio uudesta selkeästi erilaisesta järjestyksestä (kuten Hizbollahin tapauksessa on käynyt). Rinnakkaisvallallisen tilanteen pitkittymisen näkemys, ja sen mukaisesti valittu

strategia, on se edellä mainittu pitkällisen kamppailun strategia, joka noudattaa maoistisen vallankumouksellisen sodan logiikkaa. Vaikka valtajärjestelmän rappeutuminen luokin edellytykset rinnakkaisvallan rakentumiselle, ja rinnakkaisvalta kehittyikin dialektisessa suhteessa vastareaktiona vallitsevalle järjestelmälle, ei – kuten Burnhamin dilemmassa todettiin – valtajärjestelmää voi haastaa sen sisällä, sen sellaisella alueella joko on sen ydintä ja jota se pystyy puolustamaan.

Aloite ei yksinkertaisesti ole sillä työläiskerrostumalla, joka toimii kehittyneimmän teknologian ja raskaimman teollisuuden alalla. Kapitalismin saatanallinen mylly pitää tärkeimmät orjansa kyllä riittävän pulskassa kunnossa, etteivät nämä syöttiläät ole vallankumouksen keihäänkärkiaines. Olettama, että he puskisivat vallankumouksellisen muutoksen aallonharjalla kohti erilaista järjestelmää pelkästään sen vuoksi, että he jonain päivänä työssään saamansa ymmärryksen myötä tajuavat, etteivät he oikeastaan tarvitse kapitalistiluokkaa, on merkillinen oletta – heidän tarpeensa ovat tyydytetyt, eivätkä he lähde joukkoina vaarantamaan turpeaa olemistaan pelkän ”järjellisen ymmärryksen” vuoksi. Lisäksi voidaan katsoa, että kurinalainen työn prosessi on olouttanut tuon aineksen kuriin ja järjestykseen, kesyttänyt sen. Näinkin kuitenkin periaatteessa esim. **Thorstein Veblen** ja monet teknokraatit olettavat sekä osa syndikalistista – ja mikäli olen ymmärtänyt oikein, myös jotkut autonomeista - olettavat. Tuollainen aines kyllä voisi nopeasti kaapata vallan kapitalistiluokalta, mutta se muodostaisi vain eräänlaisen *uuden luokan*.

Rinnakkaisvallan muotoutuminen pitkällisessä kamppailussa tuo suuremman pakottavuuden muutoksen joukkopohjaisuuteen. Aiemmat pitkittetyt kamppailut, vallankumoukselliset sissisodat, ovat toki johtaneet parempiin yhteiskuntiin esim. sukupuolten välisen tasa-arvon suhteen (sukupuolten välinen tasa-arvo kasvaa pyssyn piipusta) kuin konventionaalisemman sodan tai nopeamman hujauksen tuottamat ”vallankumoukselliset” yhteiskunnat, mutta nekin ovat laiminlyöneet rinnakkaisvallan totaalisuuden, kaikenkattavuuden aspektin. Ja tuollaista kaikenkattavaa, kaikki osa-alueet huomioivaa prosessia voidaan rakentaa vain pitkällä aikavälillä. Vallankumous on oppimisprosessi, sopeutumisprosessi, kasvuprosessi – rinnakkaisvalta, reaalisesti erilainen olemisen tapa, ei synny hätäilemällä. Rinnakkaisvaltaa on rakennettava jo hyvissä ajoin ennen vallankumouksen hektisempiä ja kriittisempiä aikoja. Kuten Morgan toteaa, kun ruokahuollon/perustuotannon ja vaihdon ongelmat johtivat niin Ranskan, Venäjän kuin Kiinan suurissa vallankumouksissa ongelmiin, ajautuivat vallankumoukselliset soveltamaan ”vanhoja varmoja malleja” pakko-ottoineen ja riiston eri muotoineen, sillä vaihtoehtoista olemista ja toteuttamismallia ei ollut.

Kun muistamme, että ensisijaisesti olemisen määrittää tajuntaa, eikä toisinpäin (ja varsinkin, kun tunnustamme, että se tapahtuu usein viiveellä, sillä mikään ylärakenne ei häviä sen luoneen syvärakenteen hävitessä ellei sen ole PAKKO), ymmärrämme, kuinka välttämätöntä on vallankumouksellisen rinnakkaisvallan rakentaminen pitkällisessä kamppailussa. Tarvitaan siis jo olemassa olevia rakenteita sekä aikaa, jotta nuo uudet rakenteet muokkaisivat kollektiivista tajuntaa. Nuo rakenteet luodaan tässä ja nyt – peruslogiikaltaan ja päärakenteiltaan rinnakkaisvallan on muistutettava päämääräänsä. **Michel Foucault** kutsuu tätä nimellä *heterotopia*, jossa tulevan utopian ilmenemismuoto esitetään ja toteutetaan tänään. Ilmiötä kutsutaan myös *prefiguratiiviseksi politiikaksi*, eli ennalta kuvaavaksi politiikaksi, kuten **John Hammond** sitä kutsui. Tämä lähtöoletta on esimerkiksi kommunalistien vallankumousstrategian keskiössä, ja vaikei kommunalistien muista strategian osa-alueista olisikaan samaa mieltä, on tämä eittämättömän kelpoisa.

Prefiguratiivisen politiikan ja rinnakkaisvallan pitkällisen kamppailun logiikan kanssa yksiin sopivat mainosti Malatestan näkemykset vallankumouksen luonteesta. Malatesta katsoi, ettei esimerkiksi anarkokommunistinen yhteiskunta synny heti kapitalismin kaaduttua (voisi sanoa, että edellä mainitun

teatraalisen offensiivivaiheen jälkeen), vaan kyse on jatkuvasta liikkeestä kohti sitä – kyse on siis eitotalitaarisesti avoimen utopian mallista. Mitään organisaatioiltaan tai instituutioiltaan lopputuloksesta poikkeavaa syntyneessä uudessa olemisessa ei ole, ja rakenteet muuttuvat asteittain – välivaihetta ei siis ole, vaikkei vallankumouksen synnyttämä yhteiskunta olekaan valmis. Malatestan kantaa voi pitää *vallankumouksellisena gradualismina*, uskona sekä vallankumoukseen että muutoksen asteittaisuuteen. Vallankumouksellisen gradualismin näkemys sopii mitä parhaimmin rinnakkaisvallan vallankumous-tässä-jänyt –luonteeseen, sen pitkällisen kamppailun luonteeseen. Marxin teoksessaan *Gothan ohjelman arvostelua* esittämät ajatus ”kommunismien ensimmäisestä vaiheesta” osuu yksin tämän ajattelumallin kanssa, samoin Bakuninin näkemys siirtymisestä kohti hänen visioimaansa ihannetilaa. Tämä siirtymisen vitkaus puhuu pitkällisen kamppailun logiikan puolesta, suorastaan huutaa sitä.

Antonio Gramsci ja Palmiro Togliatti kuvaavat kirjoituksessaan *Työläisdemokratia* työläisten neuvostovallan evoluutiota itse noiden neuvostojen kautta (olkoonkin että tämän artikkelin tarkoituksen vastaisesti Gramsci ja Togliatti puhuvat kyllä ”uuden työväenvaltion” muovautumisprosessista), olemisessa, tekemisessä, työssä. Niin ikään prosessia voi pitää gradualistisena.

On tärkeää huomata, että tuo asteittainen eteneminen tapahtuu Malatestan mukaan vallankumouksen kulminaatiovaiheen jälkeen, eikä ennen sitä, kuten myöhempi anarkisti **Paul Goodman** ehdotti. Schantz katsoo asian samoin, käyttäen sanamuotoa *vallankumoukselliset siirtymäkulttuurit*. Rinnakkaisvaltaa on rakennettava jo nyt, gradualismi alkaa jo nyt, ja jatkuu teatraalisen offensiivivaiheen jälkeekin. Näin ehdottaa Toscano *ekstremistisen gradualismin* teoriassaan. Kun Malatesta katsoo, että valtajärjestelmältä ”voidaan painostaa myönnytyksiä” (mutta luonnollisestikaan näihin myönnytyksiin ei vastata myönnytyksillä vaan uusilla hyökkäyksillä: myönnytys on vain osavoitto matkalla vihollisen lopullista kukistamista), ollaan jo lähellä Toscanon näkemystä – yhtäläillä ennen offensiivivaihetta rakennettu rinnakkaisvalta on valtajärjestelmältä painostettua myönnytystä, ”vallattua maata”.

Aiemmin mainittiin rinnakkaisvallan eri toimintavaiheiden ajoittaminen oikein. Lukematon joukko vallankumouksellisia liikuntoja onkin kaatunut väärään ajoitukseen yhdistettynä metodologisiin ylilyönteihin. *Tupamaros-sissiliike (MLN-T)*, joka 1970-vuodesta pyrki muodostamaan rinnakkaisvaltaa haastamaan Uruguayn hallitusta sen dramaattisimmassa muodossa, väkivaltakoneiston saralla. Tupamarokset perustivat omia tuomioistuimiaan, vankiloitaan ja suoran väkivallan organisaatioitaan (väkivaltaorganisaatio heillä oli ollut jo jonkin aikaa, mutta se ei ollut aktiivinen vaan alkuun puolustusellinen). Prosessiin kuului uskaliaita hyökkäyksiä, pommi-iskuja, tuhopolttoja, kidnappauksia ja muuta tavanomaista kaupunkisissisotaa.

Iskulauseen ”isänmaa kaikille tai ei kellekään” siivittämänä käynnistetty uusi toiminnan vaihe ei kuitenkaan kantanut hedelmää: hallitus laittoi kovan kovaa vastaan, ja Tupamarosten radikalismien huomioon ottaen sangen suuri vanha kannatuspohja hupeni silmissä – tämä siitä huolimatta, että tupamarokset olivat erittäin valikoivia iskujensa kohteiden suhteen (he surmasivat toimintakautenaan arviolta 40 ihmistä, joka on alan järjestöltä sangen pieni määrä) ja välttivät mestarillisesti sivullisia uhreja, puntaroiden alusta alkaen tarkkaan kansanjoukkojen penseyttä väkivallan käyttöä kohtaan maan erityisolosuhteissa. Siinä missä ennen offensiivivaihetta mielipidekyselyjen mukaan tupamaroksia kannatti 15%, kuihtui kannatus jonnekin likelle nykyistä Suomen ulkoparlamentaarista vaihtoehtoliikehdintää kokonaisuudessaan – toisaalta tupamaroksien uskottavuutta söi yhtäläillä heidän julistamansa tulitauko 1971 vaalien edellä, joka oli täysin heidän aiemman strategiansa vastainen kunnioittaessaan ”demokraattista” prosessia.

Tarvittiin vain viranomaistahon kuolemanpartioiden (MANO/DAN) toiminnan käynnistäminen ja avainkaaderiston vangitseminen, ja puolueen toiminta kuivui kasaan. Jälleen kerran, epäonnistunut vallankumous poiki vastavallankumouksen: 1973 Uruguay siirtyi pronunciamiento-tyyppisen kaappauksen kautta sotilasvaltaan seuraten Operaatio Condorin Latinalaiselle Amerikalle viitoittamaa polkua. Nykyään Tupamaros on tuttu lähinnä viitteenä hiljattain virastaan astuneen ”maailman köyhimmän presidentin”, pappistaustaisen **José Mujican** (vapautuksen teologia näytteli virtauksena täälläkin suurta osaa vallankumousliikehinnässä, ja nuoremman papiston parissa tupamaroksia kannatettiin merkittävässä määrin) nuoruudenurasta – hän oli yksi 1970-luvulla silmäätekevästä vangituista aktiiveista. Harvempi sen sijaan enää muistaa, kuka oli vaikkapa itse **Raúl Sendic**.

Ilkka Hanski on lukuisissa kirjoitelmissaan tuonut esille ekologisen tuhon mittavuuden ja nopeuden. Ekologisen katastrofin kannalta katsoen on vallankumouksellisella liikehinnällä siis valtava kiire. Nopeita keinoja muuttaa asioita ei kuitenkaan ole, kuten toveri Takkinen on pamfletissaan todennut: työkaluja siihen ei ole. Joudumme tekemään siis vallankumousta ainoalla mahdollisella realistisella tavalla – tavalla joka ei ole nopea. Kun autoa ei ole, on sen perään turha itkeä – matka tehdään joko aasin selässä tai ei laisinkaan. Voimme siis vain itkeä katkerasti, omistautua ja toivoa että pitkäkantutullaan tiemme päässä on vielä elämää.

Rinnakkaisvalta ja survivalismi

Monia saattaa pohdituttaa koko vallankumouksesta puhumisen mielekkyys meidän maailmanajanamme. Kapitalismi on jo tärvännyt uusiutumattomista luonnonvaroista suurimman osan, ja merkittävimpien ekosysteemien palautumiskyky on paikoin vaurioitunut ja mitä ilmeisimmin väistämättömästi vaurioitumassa vielä mittaamattomasti lisää, ennen kuin kapitalismin hirmu on hävitetty maan päältä (olettaen että siinä onnistumme). *Kuudes joukkosukupuu* on jo täällä, eikä sitä voi pysäyttää. Niille jotka sanovat, että mitään ei kannata enää tehdä, en voi sanoa mitään. Niille, jotka sanovat, että meidän tulisi vallankumouksen sijaan keskittyä väistämättömään romahdukseen valmistautumiseen, totean: vallankumoukseen ja romahdukseen valmistautuminen ovat yksi ja sama asia – ja siellä missä eivät ole, niiden tulisi olla. Vallankumouksen ja selviytymisen suuria hankkeita on rakennettava yhdessä.

Niin vallankumouksellisuus kuin survivalismikin perustuvat kuitenkin pohjimmiltaan samoille lähtökohdille: vallitsevasta järjestelmästä irrallisille, omavaraisille ja vallitsevan järjestelmän kanssa yhteen sovittamattomille ja siten niille siten vihamielisille lähtökohdille. Väittäessäni näin tähden, että ei-rinnakkaisvallalliset survivalistiset lähtökohdat ovat survivalismin perusajatuksen – *romahdusresilienssin* – kannalta vähemmän toimivia, ja siten huonompaa survivalismia, ja ne osat tässä ajattelussa, jotka ovat yhteen sovitettavia valtajärjestelmän kanssa, ovat ei-survivalistisia.

Brian A. Dominick onkin ensimmäisenä nostanut esiin rinnakkaisvallan teorian survivalismin yhteydessä. Hän erittelee kolme survivalistista strategiaa: 1) ydinselviytyminen, 2) yhteisöselviytyminen ja 3) rinnakkaisvallallinen selviytyminen. Ydinselviytyminen viittaa paitsi historialliseen aikakauteen (ydinsodan pelon aikakausi kylmässä sodassa) jolloin tämä ensimmäinen julistuksellisen survivalismin suunta kehittyi, myös ydinperheyksikköön. *Ydinselviytymisessä* on pähkinänkuoressa ideana pienellä perusyksiköllä (yksilö tai ydinperhe) suojautua mullistukselta, hamstrata etukäteen valtaiset tarpeistovarastot ja olla valmis puolustautumaan oma torrakko kädessä ketä tahansa, joka koettaa hamuta papukätköä, vastaan. *Yhteisöselviytyminen* lähtee puolestaan ajatuksesta valmistautua valmiiksi olevalla suuremmalla yksiköllä (lähiö, kylä, tarkoituksellinen yhteisö, kaupunki...) tuleviin hankaluuksiin.

Rinnakkaisvallallinen selviytyminen, strategia jota Dominick itse (ja myös **Michael C. Ruppert**) suosittelee, operoi yhteisön voimin aktiivisesti jo ennen romahdustilannetta omaehtoisesti ja vallitsevasta järjestelmästä riippumattomuutta aktiivisesti hakevana. Hän katsoo, että ainoastaan rinnakkaisvallallinen selviytyminen edes mahdollistaa jonkin muun kuin hitaan kuoleman. Parhaimmassa tapauksessa uudella tavalla organisoitu rinnakkaisvalta toisi mukanaan vallankumouksellisen tilanteen, jossa vallitseva järjestelmä saataisiin syrjäytettyä. Toisin kuin yhteisöselviytymisessä rinnakkaisvallallisessa selviytymisessä eletään jo tässä ja nyt romahduksenjälkeistä todellisuutta niin talouden kuin sosiaalisten suhteiden osalta – yhteisöselviytymisessä eletään elämää osana vallitsevaa yhteiskuntaa aina romahdustilanteeseen asti: näin ollen romahdustilanteen olemistilaan ei ole harjaannuttu. Periaatteessa yhteisöselviytyminen pyrkii säilyttämään vanhan järjestyksen ja olemisen tavan, rinnakkaisvallallinen selviytyminen puolestaan pyrkii muuttamaan olemista selviytymisorientoituneemmaksi jo tässä ja nyt.

Niille vallankumouksellisille, jotka hihittää tirskauttelevat romahdusresilienssin lähtökohdalle, jotka uskovat ihmisen suuren nerouden saattavan historian näyttämölle jonkin deus ex machinan, joka pelastaa ihmisen tältä ekokatastrofin kurimukselta, totean seuraavaa: hyvä on, voitte olla oikeassa, vaikken näin uskokaan. Mutta sanokaapa: eikö perustuotannollinen omavaraisuus ja muu romahdusvarautuneisuus luokin vallankumoukselle vastaan panemattoman edun? Ettekö usko, että valtajärjestelmä pyrkii tilaisuuden tullen ajamaan tukialueenne puutteeseen ja nälkäkuolemaan?

Optimistisimmissakaan tulevaisuudenskenaarioissa en voi nähdä sellaista tilannetta johon vallankumouksen ohella ei liittyisi romahdus, ainakin jonkinasteisena. Ekokatastrofin laajuus ja fossiilikapitalismin vääjäämättömän lopun sekä resurssihiikkien myötä yhä kiihtyvällä voimalla iskevä sivilisaation entropiakehitys eivät ole mitenkään olleet väistettävissä enää vuosikymmeneen. On kuitenkin täysin mahdotonta tietää, minkä laajuinen romahdus tulee olemaan. Ja mikä on oleva romahduksen ja vallankumouksen suhde. Jos huomioimme rinnakkaisvaltaa rakentaessamme riittävässä määrin myös romahdusaspektin vallankumousaspektin ohella, saattaa romahduksella olla emansipatorisia vaikutuksia, ja romahduksen dynamiikka saattaa edesauttaa vallankumousta. Mikäli puolestaan unohdamme progressioharhapäissämme romahdusresilientin näkökulman, voi rinnakkaisvalta vain epäonnistua resurssikriisin realisoituessa, jolloin valtaan jää hiljalleen taantuva yhä vastenmielisempiä muotoja romahduksen edetessä ottava valtajärjestelmä, jonka kaitsemana koko ihmiskunta taapertaa barbarian yössä kohti totaalista joukkosammumista.

Väkivallan kysymys

Puhuttaessa vallankumouksesta ja rinnakkaisvallasta, on käsittelyyn nostettava väistämättä myös väkivallan kysymys. Kysymys on inha käsitellä, ja aina on varmaa että monet kavahtavat jo koko kysymyksen käsittelyä. Tilanpuutteen vuoksi ei voi tässäkin yhteydessä uhrata määräänsä enempiä tilaa aiheelle, joka vaatisi aivan oman pamflettinsa. Kun väkivallasta keskustellaan, on syytä muistaa, että kyse on ennen kaikkea olosuhdetilasta: väkivalta on suhde ihmisten (tai ihmisen ja muun elollisen) välillä, ei jotain, mistä ihminen voi olla irrallaan julistuksenomaisesti. Väkivalta ei katoa, vaan voimistuu, mikäli valittu ”väkivallaton” linja pitkittää väkivaltaisimman mahdollisen järjestelmän, vallitsevan järjestelmän, olemassaoloa.

Mitä tulee vallankumouksellisten oletettuun väkivaltaisuuteen tai väkivallan kannattamiseen: muistutan, että juurikin vallankumoukselliset ovat ainoita, joiden piiristä väkivaltaan poliittisesti sitoutumattomia löytyy. Olkoonkin, että tämä johtuu usein siitä seikasta, ettei vallankumouksen projekti ole monissakaan tapauksissa edennyt sille asteelle, että voitaisiin organisoida järjestyksenpitoa tai turvallisuutta.

Vallankumouksellisuus voi siis impotenssistaan johtuen olla käytännössä ”väkivallatonta” (on toki myös sellaisia vallankumouksellisia, jotka tuomitsevat väkivallan myös itsepuolustuksellisessa tarkoituksessa, mutta tämä lienee lähinnä moraalifilosofinen detalji). Reformismi sen sijaan sitoutuu lähtökohdiltaan aina vallitsevan valtiokoneiston olemassaolon hyväksymiseen, sen väkivaltamonopolin – jota armeija ja poliisi edustavat – hyväksymiseen. Jos siis hyväksyy poliisin tai armeijan – tai miliisin – olemassaolon periaatteen, on poliittisesti sitoutunut väkivaltaan.

Rinnakkaisvallan on joka tapauksessa suojauduttava vanhan vallan ilmiväkivallallisia hyökkäyksiä kohtaan, joita tulee viimeistään heti silloin, kun valtajärjestelmän suvereniteetti on haastettu, eikä se saa tahtaan läpi muilla keinoin – juuri tämä on valtion luonteen ydin, juuri tähän se on ensisijassa tarkoitettu. Se, että vasara on ollut kaapissa vuosikaudet, ei tarkoita sitä, ettei naulan puskiessa eräänä päivänä ylös lattialankusta tuota vasaraa käytettäisi. Kuten **Anthony James Joyes** osoittaa teoksessaan *Urban Guerilla Warfare*, radikaaleimpiinkaan (jotka eivät, kuten totesin, ole ehkä se rakentavin lähtökohta) toimiin turvautuvaa rinnakkaisvaltayritelmää murskatessaan länsimaisen valtion repressiokoneisto ei turvaudu kaikkeen voimaansa: brittien sortokoneisto murjoi aivan toisella volyyymilla ja aivan toisen luokan raakuudella kohtaamaansa vastarintaa Malakan niemimaalla tai Keniassa kuin Pohjois-Irlannissa, vaikka ajallinen ero konfliktien välillä ei ollut suuri. Tämä pidättyväisyys kuitenkin karisee maailmanjärjestelmän kriisiytyessä, joten kauan siihen ei enää voi luottaa. Viimeaikoina lisääntynyt poliisibrutalismin on ehkä ensimmäinen hiljainen signaali tästä orastavasta muutoksesta.

Monet tekijät – kuten resurssihiikit, entropia, järjestelmän väistämätön talouskasvuvaade ilmeisine kurjistavine vaikutuksineen (luonnontuho ja sosiaalinen tuho), vanhan periferian mahdollinen vapautuminen ja siitä seuraava pakottava tarve periferisoida vanhaa keskusaluetta – johtavat tilanteeseen, jossa maailmanjärjestelmä menettää legitimeettiansa myös entisillä keskusalueilla niiden väistämättä kurjistuessa. Menettäessään kyvyn hallita sanalla kaivavat hallitsevat instituutiot, luokat ja kastit ensisijaiseksi hallintoneuvokseen jo pitkään pölyä keränneen miekan. **Platonian** lainaten, *peitho* vaihtuu *biaan*.

”Länsimaiseen arvoyhteisöön” kuuluvan Filippiinien pääkaupungin Manilan pormestari **Rodrigo Duterte** tunnusti hiljattain organisoineensa kuolemanpartioita yhteiskuntaan sopimattoman aineksen – pikkurikolliset, irtolaiset ja katulapset – likvidoimiseksi, uhaten ”upottavansa ne kaikki lihottamaan Manilan lahden kalakantaa”, luvaten mahdollisesti presidentin virkaan päätyessään surmattujen määrän kasvavan ”tuhannesta sataantuhanteen”. Kyseessä on suosittu poliitikko, ja keskuksen kannalta ”meidän miehemme Manilassa”. Niin ikään hyväosaisten organisoimat kuolemanpartiot, jotka keskittyivät ensisijassa katulapsien, kerjäläisten ja muiden surmaamiseen Brasiliassa 1980-1990-lukujen taitteessa (mikään ei anna olettaa, että tuo toiminta olisi loppunut) tuovat mieleen lähinnä Puhdistus -sci-fi-elokuvasarjan – kuitenkin se on todellisuutta puoliperifeerisessä maassa. Arvot (länsimainen arvoyhteisö) ja instituutiot (”demokratia”, parlamentarismi) eivät tarkoita, etteikö kriisin uhkaama valtio tarttuisi kaikkiin tarpeellisiin toimiin ylläpitääkseen suvereniteettiansa. Eikä ”kansainvälinen mielipide” tule merkitsemään sen enempää silloin, kun yhteiskunnallisen entropian/kapitalismin kriisin myötä Suomi aikanaan päättyy samaan tilanteeseen – yksikään valtiotason instanssi ei ole edes avannut suutaan näiden tapahtumien edetessä. Ajat eivät siis tule olemaan ruusuiset.

Ensimmäinen ilmiväkivallan uhka, jonka rinnakkaisvalta kohtaa tulee olemaan rikollisjärjestöjen ja vallitsevan järjestelmän fasisistien reservin (avoimet natsijärjestöt, susiviharyhmät jne.) repressio. Suomen olosuhteissa ja kulttuurissa tällä hetkellä, rinnakkaisvallan alkaessa ottaa ensimmäisiä herttaisia

vauvanaskeliaan, jopa aloitteeton itsepuolustava väkivalta noita tahoja kohtaan saattaa kohdata vimmaista tuomintaa – jopa verbaalinen tuominta tämän päivän Suomessa äärioikeiston harjoittamaa väkivaltaa kohtaan on ”nostattanut kansan someraivon”. Tämä on hyvä tietää ennalta, ja pyrkiä kätkemään jopa itsepuolustuksellinen väkivalta näkyviltä. Minkäänlainen machoparadigmaattinen larppaus ei siis voi tulla kyseeseen. Tämä loisi myös samanlaisen vääristyneen, väkivaltaa ihannoivan kulttuurin, joka vallitsevassa järjestelmässä on vallalla, joka ei ole missään nimessä toivottavaa.

Ei myöskään voida ainakaan Suomessa pitää (varsinkaan tällä hetkellä) realistisena rinnakkaisvaltatoimintaa, joka painottaa terrorismin keinoja. ETA:n *aktio-repressio-aktio -spiraaliteoria* tai RAF:n *marmeladi-ihmisteoriat* lähtivät olettamasta, että provosoimalla ilmiväkivallanteoilla valtio rujoon repressioon ihmisten usko valtioon hiljalleen horjui, ja vallankumous saisi tukea asialleen – PIRA lähti puolestaan periaatteellisesta ajatuksesta, että aseellista vastarintaa on käytävä vaikka valtaosa paikallisväestöstäkin vastustaisi sitä. Muut strategiapainotukset ovat yksinkertaisesta realistisempia. Marx ja Engelskin muistuttavat, että vaikka (ilmi)väkivalta edeltää ja seuraa vallankumouksia, ei itse väkivalta saa aikaan vallankumousta – tosin muistettakoon, että kyseiset herrat elivät tuolloisen tieteellisen ymmärryksen tasosta johtuen sangen paljon toiverikkaammassa maailmassa, maailmassa joka näytti olevan resursseiltaan rajaton ja menevän väistämättä eteenpäin.

Missään nimessä muut vallankumoukselliset tahot eivät voi kuitenkaan tuomita ilmiväkivaltaiseen toimintaan ryhtyneitä tovereitaan suhteessa vallitsevaan järjestelmään. On eri asia esimerkiksi pitää jotakin toimintaa vastuuttomana rinnakkaisvallan sen hetkisen turvallisuuden kannalta, mutta tukea näitä toimijoita siitä huolimatta avoimesti suhteessa vanhaan valtaan. Tällaisen ryhdikkään linjauksen vuoksi **Nelson Mandela** joutui virumaan vankityrmässä 27 vuotta. Mandela oli toki ollut mukana perustamassa terrorismin toiminuorakseen ottanutta *Umkhonto we Sizwea (MK)* (josta hänet tuomittiinkin), mutta hänet olisi päästetty vapauteen, jos hän vain olisi julkisesti tuominnut kaiken ilmiväkivallan apartheid-hallintoa vastaan.

Väkivallan monopolin välttäminen myös rinnakkaisvallan sisällä on avainkysymys vallankumouksen moneuden säilymisen kannalta, sekä valtion uudelleensyntymisen estämisen kannalta. Minkä tahansa instanssin väkivallan monopoli jollakin alueella on valtion alkio. Väkivallan monopolin puuttuminen rinnakkaisvallan piirissä voi olla kieltämättä myös potentiaalisesti epävakauttava tekijä, mutta vaihtoehdon kauhistuttavuus – väkivallan monopolin eli valtion mahdollinen nousu – ei jätä rinnakkaisvallalle vaihtoehtoa. Väkivaltapotentiaalinen hajauttaminen auttaa myös kätkemään hyvin voiman, niin taloudessa kuin ilmiväkivallallisella saralla. Näin ollen vastapuolen keskitetyt hyökkäykset ja interventiot eivät tuota tulosta rinnakkaisvallan kokonaisuuden kukistamisessa. Vaikka perusolotila olisikin väkivaltakoneiston osalta hajautettu, on viimeinen offensiivivaihe (alueellisesti, maittain, maailmanlaajuisesti?) eli siirtyminen *konventionaaliseen sotaan*, oma kysymyksensä – mikäli siis tällainen vaihe on tarpeellinen. Tällöin voimien keskittäminen on välttämätöntä. Monet vallankumoukselliset liikunnot ovat kaatuneet väärään ajoitukseen siirtymisessä vallankumouksellisen sodan vaiheesta toiseen. Liian varhaisin paradigma vaihtoivat mm. LTTE ja FMLN.

Yhtäläisen yleisiä kuin ennenaikaiset ja ylimitoitettut rinnakkaisvallan offensiivit valtajärjestelmää vastaan, ovat liian myöhäiset. 1969-1970, jolloin *Palestiinan vapautusjärjestö (PLO)* piti majaansa Israelin rajan tuntumassa Jordanian kuningaskunnassa, olisi tuolla organisaatiolla ollut edellytykset ottaa valta maassa länsivaltojen ja Israelin kanssa veljeilevältä kuningashuoneelta. Palestiinalaisten pakolaisten määrä maassa oli suuri, ja myös kantaväestön parissa PLO:n asialle ja sen lupaamille sosiaalisille uudistuksille oli kysyntää.

Myöskään vuoden 1967 puolivillaisesti käydyn ja tappioon muutamassa päivässä päättyneen sodan jälkeen ei maan hallinnon kurssi ollut korkealla. Toisin kuin monissa muissa vastaavissa tilanteissa, myös PLO:n aseellinen voima oli mittava ja olisi eittämättä kyennyt haastamaan hashemiittivallan: tätä PLO:n jäsenjärjestöistä radikaalimmat, *PFLP* ja *DFLP*, peräänkuuluttivatkin. Organisaation päällystö **Jasser Arafatin** johdolla kuitenkin kieltäytyi ottamasta aloitetta käsiinsä, selittäen ”olevansa kuitenkin Jordaniassa vain kuninkaan vieraina”. Pelkuruus kostautui kuningas **Husseinin** iskiessä ensin, syyskuussa 1970. ”Mustalla syyskuulla” käynnistyneessä ja vuoden 1971 heinäkuuhun jatkuneessa teurastuksessa 10 000 palestiinalaista surmattiin täysmittaisessa sotilasoffensiivissa, ja PLO:n johto joutui pakenemaan maasta. Suuremman luokan kansanmurhan esti kenties ainoastaan Syyrian kompuroiva interventio. Yhteiskunnallisen entropian maailmassa noita ”humanitaarisia interventioita” ei ole odotettavissa, varsinkaan vallankumouksellisten puolesta.

Korostettakoon siis vielä, että vaikka rinnakkaisvallan onkin järkevämpää edetä asiain pehmeämpi puoli edellä, on tuon pehmeämmän puolen mukana kuljettava riittävä kyky ja tahto suojella rinnakkaisvallan saavutuksia, joukkojen uutta arkea ja olemista. Ja tuon kyvyn ja tahdon on oltava jaettu, osallistava – se ei saa olla erillään muusta olemisesta.

Vallankumouksen moneus ja rinnakkaisvalta

Kuten vallankumouksen dynamiikasta laajemminkin puhuttaessa, emme voi rinnakkaisvallankaan yhteydessä unohtaa vallankumouksen moneutta. Moneuden peräänkuuluttaminen tässä yhteydessä jonkin liberalismista poimitun idealismiin pohjaavan epämäärään (kuten mitään tarkoittamattomat ”sananvapaus”, ”moniarvoisuus” jne.) vuoksi olisi sangen outoa ja tuomittavaa. Moneuden merkitys rinnakkaisvallalle perustuu vallankumouksen elinvoimaisuuden eli mukautumiskyvyn turvaamiseen vastavallankumouksen edessä. Niin vastavallankumouksellinen voima kuin rinnakkaisvallan sisäsyntyinen kompurointi (tai tulevaisuudessa ekokatastrofin myötä kenties puhtaasti myös luonnonolot) voivat luoda niin sanotun *evolutiivisen pullonkaulan* kaltaisen tilanteen, jolloin vallankumouksen jatkumisen kannalta on edullista, että vallankumouksellisia vaihtoehtoja on monia – jotkin kehityskulut jatkavat kulkuaan, vaikka toiset putoaisivatkin pois. Tämä koskee niin organisaatioita kuin kokonaisvaltaisia ja yksittäiskysymyksellisiä ratkaisumalleja.

Katastrofaalisesti yhden kortin varaan kaiken laittava ja kaikkialla pitkällä aikavälillä vallankumouksen tappioon johtanut *yhden puolueen teoria* kehittyi aikanaan historiallisten olosuhteiden luoman luottamuspuolan vuoksi Venäjän taantumuksen puristuksessa. Tuntemme soluttautumisen mittavuuden esimerkiksi **Yevno Azefin** tapauksen kautta, kohtaamis- ja kommunikaatiomahdollisuuksien olemattomuuden. Olkoonkin, että muutamat pukarit saattoivat jutustella keskenään mukavasti Euroopan kahviloissa maanpaossa ollessaan – tämä ei kuitenkaan muuttanut koko vallankumouksellisen kentän sosiaalista todellisuutta. Niin ikään vallankumouksen moneutta vei umpikujaan kenttäväen dogmaattinen, tieteelliselle debatille ja avoimelle keskustelulle vieras suhtautuminen marxilaisuuteen, josta johdettiin olettama hermeettisestä oman puolueen hallussa olevasta absoluuttisesta objektiivisesta Tiedosta. Tilannetta ei myöskään auttanut toisaalla mitä erinäisimpien vallankumouksellisten ryhmien haahuilu ja linjattomuus, ja valmius takertua yhteistyöhön kapitalistisen luokkavallan kanssa.

Olkootkin historialliset syyt mitkä tahansa, voidaan eittämättä todeta yhden puolueen teorian olevan paitsi järjetön olettamassaan, että yksi instanssi voisi hahmottaa tieteellisesti aina parhaiten oikean vaihtoehdon kussakin vallankumousta koskevassa tilanteessa, myöskin rinnakkaisvallan ja vallankumouksen selviytymisen ja etenemisen kannalta surkea. Oppirakennelmilla, toimintamalleilla ja organisaatiomuodoilla

on rajoitteensa, niin ikään niiden sopeutumisenopeus vaihtuviin tilanteisiin on auttamatta rajallinen. Näin ollen moneus takaa sen, että toisten kukistuessa jäävät toiset vielä sentään vastapuolen kiusaksi. Tarvitaan siis lähtökohtainen hyväksyntä vallankumouksen moneudelle. Eri toimijat eri tilanteissa antanevat hyväksyntänsä doktriinille – jos antavat – eri tahtiin, oppimisen kautta, joten mitään jumalantuomiota tuskin kannattaa lahkolaisemmallekaan koplalle oitis antaa.

Vanhoista epäonnistumisista ja onnistumisista kannattaa ottaa oppia: Venäjän ohella esimerkiksi Perun vallankumousliikkeiden historia on paraatiesimerkki siitä, kuinka sairaaloinen epäluulo ja vallankumouksellisten välisen solidaarisuuden puute johtavat kaikkien altavastajien kukistumiseen (MIR & *Ejército Liberación Nacional (ELN)*, Loistava Polku & *Tupac Amaru (MRTA)*). Sen sijaan esimerkiksi El Salvadorin vallankumousyritelmä on historiallisesti mielenkiintoinen siksikin, että eripuraisuudesta huolimatta useista vallankumousorganisaatioista koostuva FMLN kykeni koordinoituihin toimiin yhteishengessä; sisäisiä puhdistuksia ja jatkuvaa toisten kampittamista ei ollut lainkaan mainittavissa määrin verrattuna muihin vallankumousprosesseihin. Tänä päivänä vallankumouksen moneuden doktriinin voi löytää esim. Hizbollahin julistuksista – Hizbollah toimiikin sangen monen eri libanonilaisen vallankumoustoimijan kanssa yhteistyössä. Se, kuinka aidon solidaarista ja tasapuolista tuo kanssakäyminen on, on vallan toinen kysymys – siinä missä Hizbollahin varsinaisen vallankumouksellisuuden aste muutoinkin. Riittävää tietoa ei yksinkertaisesti ole, ja suurin osa siitä tiedosta mitä on, ei liikoja mairittele. Rohkaisevaa on toki se, että asiasta ainakin puhutaan edes teorian tasolla.

Vallankumous tarvitsee jatkuvaa kyseenalaistamista, jatkuvaa keskustelua. Näin tiedekin etenee, ja vallankumous on juurikin tiedettä (joskaan ei tiedeuskovaisessa mielessä). Tieteenfilosofi **Paul Feyerabend** puhuu ”tietoteoreettisesta anarkismista”, jolla hän viittaa tieteen luonteeseen ratkaista asiat konsensuaalisesti keskustelemalla, ilman ennakkoon kiveen kirjoitettuja ikuisia totuuksia – ja se mitä tiedämme tänä päivänä sosiologian puolelta ihmisen käyttäytymisestä peräänkuuluttaa moneuden tarvetta näkemysten ja puolueiden suhteen totuuden monopolisoitumista vastustaaksemme, taataksemme vallankumouksen kehittymisen eli etenemisen mahdollisuuden. Vallankumouksen moneuden on siis oltava *jatkuvaa moneutta*.

Malatesta varoittikin terveen itsekriittisellä ymmärryksellä liiallisesta uskosta siihen, että juuri omalla organisaatiolla olisi hallussaan jokin mystinen varma tieto siitä, miten asiat tulee hoitaa. Tämä ymmärrys on tärkeä moneuden kannalta. Malatestakin teroittaa, että on oltava useita eri ratkaisumalleja, niin kokonaisopillisella ismitasolla kuin käytännön ratkaisuisakin. Tämä näkemys osuu linjakkaasti yksin asymmetrisyyden lähtökohdan kanssa: moneus tuo uuden ulottuvuuden asymmetriaan, ja vähentää vastavallankumouksellisen kamppailun purevuutta. Kun vastapuoli löytää purevan vastalääkkeen yhteen metkuun, jää vallankumouksen aktiiviseen repertuaariin yhä kosolti kolttosia vastapuolen päänmenoksi, ja näin ollen vastavallankumouksen toivoma panassea jääkin tehokkuudessaan vain vuosittaisen täsmäflunssarokotteen tasolle.

Muistaessamme erinäisten vallankumouksoplien kulloisenkin linjattoman hortoilon ja sen aiheuttaman ylittämättömän epäluottamuksen ilmapiirin, on selvää että rinnakkaisvallan vallankumouksellisten on saavutettava jonkinasteinen yhteisymmärrys, asetettava joitakin reunaehtoja siitä, ketkä kuuluvat vallan puolelle ja ketkä rinnakkaisvallan. Toiminnan ja olemisen, ajan myötä jopa rakenteiden kautta nuo pelisäännöt ehkä lopulta asettuvat ”institutionaaliseen” asemaan. Mikäli rintamajakoa ei tehdä, johtaa päättelyketju väistämättä takaisin ajattelumalliin ”vain me olemme oikeassa, ja me määritämme aina kulloisessakin tilanteessa ketkä ovat ystäviä ketkä vihollisia” – eli siis yhden puolueen teoriaan ja kaikkien

liittolaisuussuhteiden muuttumiseen *taktisiksi liittolaisuussuhteiksi*. Kuitenkin, jos hyväksymme sen, että vallankumouksessa on oltava moneutta ja että vallankumouksellisen rinnakkaisvallan rakentaminen on pitkällisen kamppailun logiikkaa noudattavaa, on yhteiselon otettava *strategisen liittolaisuuden* luonne. Tämä tarkoittaa, että eri organisaatioiden (eritoten puolueiden) agendojen voiton realiteettien on oltava sellaiset, että niiden voitto on aina monien muiden voitto ja niiden voitto edellyttää monien muidenkin voittoa. Parhaimmillaan suhde on *symbioottinen*. Se josko ja jos niin miten tämä käytännössä onnistuu, on varmastikin syytä asettaa mitä raivokkaimman tutkinnan alaiseksi. Moneuden vaatimus sekä lahkolaisuuden uhka saavatkin meidät huomaamaan, että rinnakkaisvallan sijaan on oltava rinnakkaisvaltoja, jotka ovat paitsi monta, myös yhtä.

Italiassa ”kahden punaisen vuoden” aikana sosialistit syyllistyivät erillisrauhaan fasistien kanssa, siinä missä **Amadeo Bordigan** linjaa seuraavat kommunistit syyllistyivät liialliseen lahkolaisuuteen ja yhteistyökyvyttömyyteen. Malatesta anarkistitovereineen puolestaan kunnostautui vallankumouksellisten välisen solidaarisuuden rakentajana. Malatesta hahmottelikin periaatteet vallankumouksen moneuden edellytyksen, *vallankumouksellisten välisen solidaarisuuden*, reunaehdoiksi. Malatesta vaati ehdottomina kahta asiaa: mikään vallankumouksellinen instanssi ei saa ”ylittää barrikadia” eli tehdä yhteistyötä vallankumouksen vastapoolin kanssa – tämä oli selkeä epuu eritoten tuolloinkin riesana olleelle *ministerisocialismille*, eli vallankumouksellisten osallistumiselle valtion hallitukseen. Toinen välttämättömyys oli, ettei yksikään vallankumouksellinen ryhmä pyri ylivaltaan toisen vallankumouksellisen toimijan suhteen – tämän vaateen voisi laajentaa myös ei-puolueuotoisiin vallankumouksellisiin organeihin, kuten vallankumouksellisiin tai edistykseellisiin joukkoliikkeisiin. Mikäli yhteiset viitteelliset pelisäännöt löytyvät, on moneuden ylläpitäminen vallankumouksessa mahdollista, eivätkä ”viholliset ole oman talon väkeä.”

Vallankumouksen moneuden kiistäminen johtaa väistämättä myös kiistävän tahon promotoimaan *komentolinjaa* joukkojen suhteen. Komentolinjaa ja lahkolaisuutta harjoittivat esimerkiksi vanhemmat anarkosyndikalismiin kallellaan olevat organisaatiot pilkatessaan ja leimatessaan insurrektionäärianarkistista suuntausta heidän saapuessaan taannoin Espanjan vallankumouksellisten kentälle uusine metodeineen.

Vallankumouksen moneuden ja vallankumouksellisten välisen solidaarisuuden ajaminen johtaa kuitenkin myös väistämättä harha-askeliin – viimeaikaisena esimerkkinä voidaan pitää allekirjoittaneen edustaman organisaation, ViPu, taannoista yhteistyötä antirasistisesta tasavaltalaisradikaalista proudhonistista höyryjunan vauhdilla rasistiksi ja fasistiksi kehittyneen **Susanna Kaukisen** kanssa. Luomalla avoin, rakentava ja kunnioittava keskustelun kulttuuri voidaan kuitenkin – kuten tieteenkin alalla – nämä harharetket tunnistaa ja korjata kurssia ajoissa. Toisella puolen sulkeutuneisuus, dogmatismi ja sosiaalinen siilipuolustus, toisella puolen epäkunnioittava lahkolainen pedagogista otetta vailla oleva suhtautuminen voivat katkaista keskustelun ja tehdä tuki tärkeän oppimisen prosessin helposti tyhjäksi, joten alusta alkaen on ymmärrettävä välttää näitä sudenkuoppia – mm. amerikkalainen radikaalisosialisti **Stauton Lynd** peräänkuuluttaa tällaisen kommunikaatiokulttuurin perään, jossa spontaaniutta ja kokeilemistä voi esiintyä ilman leimautumisen ja nöyryytyksen pelkoa.

Historia on kasannut suuren määrän kaunaa erilaisten vallankumouksellisten aatevirtausten välille. Tämän päivän vallankumouksellisen on kuitenkin ymmärrettävä nousta historiallisten linjariitojen ja dogmaattisesti omaksuttujen lahkojakojen yli, ammentaa kaikista perinteistä (onhan lopulta vain yksi vallankumouksellisuus, jossa toiset ovat vain johdonmukaisempia kuin toiset; emme kuitenkaan voi

varmasti tietää, ketkä), ja tehdä linjaerot ja löytää riidanaiheet kumoustovereihinsa nähden tässä päivässä, tämän päivän kysymysten ja käytäntöjen ääreltä. Tämän ymmärtämisestä on annettava tunnustusta autonomistien koulukunnalle. Erotkin ovat tuiki tarpeellisia – ilman niitä ei olisi vallankumouksen moneutta – ja onnistumiset ja epäonnistumiset, väärässä- ja oikeassaolot, jakautuvat varmastikin eri koplein ja tendenssien kesken ajan myötä (vaikka kenties epätasaisesti, niin varmasti kuitenkin jakautuvat). Varauksella todettakoon myös, että ortodoksisuuden mustasukkainen vaaliminenkin, joka ainoaan sanamerkitykseen ja henkilöön tarrautuminen, ylläpitää moneutta, ja vuosikymmenet staasisissa juminut siemen voi yllättäen alkaa itää olosuhteiden muuttuessa.

Aiempana totesin, ettei rinnakkaisvalta voi olla sektoraalista. Tarkalleen ottaen rinnakkaisvallan kokonaisuudessa on varmasti, ja tuleekin olla, sektoraalisia toimijoita. Sektoraalisuus on mahdollista, mikäli vallankumouksen moneuden kautta sektoraalisten toimijoiden laiminlyömät osa-alueet tulevat muiden vallankumouksellisten kattamiksi. Tällöin joidenkin sektoraalisuus parhaimmillaan vain parantaa vallankumouksen moneutta.

Rinnakkaisvalta Suomessa?

Suomi on eittämätöntä keskusaluetta maailmanjärjestelmässämme. Olosuhteet ja edellytykset rinnakkaisvallan rakentamiselle ovat siis sangen toiset jossain periferiassa tai puoliperiferiassa. Chiapas, Rojava, Caracas, Libanon tai muut artikkelissa luetellut kaukaiset kriisiytyneine yhteiskuntineen ja siitä ponnistaneine rinnakkaisvaltoineen saattavat tuntua etäisiltä hyvinvoivassa ja poliittisesti uinuvassa Suomessa. Me voimme kuitenkin tarkata esimerkiksi Kreikan ja Espanjan tilanteiden kehittymistä, ja näemme keskuksen ja puoliperiferian rajamailla keikkuneiden maiden yhä selvemmän luisumisen puoliperiferiaan. Ne eivät tule koskaan nousemaan tuosta asemastaan maailmanjärjestelmässä takaisin keskuskastiin, ja yhä uudet valtiot valuvat hitaasti mutta varmasti Kreikan ja Espanjan vanavedessä kohti puoliperiferiaa, jonne tilaa raivautuu uusille tulokkaille yhä uusien seutujen siirtyessä perifeeriseen statukseen – esimerkiksi arabimaiden ”arabikevät” oli juuri oireilua tästä, ei suinkaan merkki noiden alueiden noususta keskusasemaan. Osa seuduista siirtyy jo puhtaasti romahtaneeseen tilaan. Aikanaan väistämättömän muutoksen laineet lyövät kyllä Suomeenkin asti – voimme katsoa löydämmekö seuraavan neljän hallitusvuoden aikana kuinka uusia hiljaisia signaaleja muutoksesta. Rinnakkaisvalta voi olla Suomenkin todellisuutta aiemmin kuin luulemmekaan.

Erinäiset organisaatiot ja yksilöt tekevät jo aloitteitaan ja kokeiluitaan rinnakkaisvallan alkioden parissa. Mutta missä on se alustava joukkopohja, josta rinnakkaisvalta lähtee versomaan? *Frankfurtin koulukunnan Herbert Marcuse* katsoi aikoinaan, että työväenluokka on kesyntyneen muututtuaan keskiluokkaiseksi kuluttajiksi, ja näin ollen yhteiskuntamme vallankumouspotentiaali piili sen syrjäytetyssä haja-aineksessa (etniset, seksuaaliset ja kyvylliset vähemmistöt) ja heitä tukevissa ikiradikaalissa opiskelijanuorisossa. Vaikka Marcuse tuntui tyystin unohtaneen sen faktan, että työnjako oli globalisoitunut imperialismikehityksen myötä, ja että varsinainen työväenluokka oli rakenteellisesti siirtynyt puoliperiferiaan ja periferiaan, niin hänen huomionsa on osittain kutinsa pitävä. Ne, jotka eivät samastu vallitsevaan järjestelmään, eivät kuulu ”kansalaisyhteiskuntaan” ja ovat syrjäytetyt yhteiskunnallisen tuotannon prosessista, ovat luonnollisesti sellaisia, joilla ei ole intressejä tuon järjestelmän jatkamiseksi – päinvastoin, se esiintyy heille vieraana ja piinaavana. Marcusen näkemys lähenee **Mihail Bakuninin** näkemystä modernin tehdastyöhön ja sitä kautta yhteiskunnalliseen kuriin osaa ottamisen kesyttävästä luonteesta.

Menemättä tarkemmin Marcusen freudilaiseen sekoiluun, voimme varmastikin yhtyä hänen näkemykseensä että syrjäytetystä ainesosasta löytyy varmasti helpommin vastakaikua vallitsevaa järjestelmää kyseenalaistavalle toiminnalle. Vaikka niin Suomessa kuin muissakin länsimaissa monet vähemmistöt ollaan jo oloutettu ja ”kesytetty” osaksi valtajärjestelmää, ei tarvita selvännäkijän lahjoja voidakseen nähdä tuon kuhertelevan suhteen olevan vain väliaikainen, kapitalismin liberalistiseen käyttöjärjestelmään keskusalueilla kuuluva osa. Käyttöjärjestelmän vaihtuessa fasistiseksi tulee tämä kuherruskuukausi päätökseensä.

Jo **Nachman Syrkin** osoitti rasismien luokkaluonteen analyysissään antisemitismistä, ja nimenomaan kriisiaikoina kapitalistiselle valtajärjestelmälle tulee tarpeen masinoida keskiluokkaa taakseen – tästä nimenomaan on kyse fasismissa. Tälle kätyriluokalle (väliluokat ja auliisti avittamaan tarjoutuva lumpenproletaarisen kerroksen roskaväkisegmentti) luvataan palkkioksi lojaliteetistaan sitten kaikki se ryöstösaalis minkä se pystyy mielivaltaisesti määritellyistä vähemmistöistä, muista vähempiosaisista tai miehitettyjen alueiden väestöistä pieksemään. Suomenkin osalta tämä tarkoittaa, että vähemmistöt joutuvat entisestään kurjistettuun asemaan. Täten nuo tahot tulevat olemaan ensimmäisiä, jotka joutuvat suurina joukkoina turvautumaan rinnakkaisvallallisiin ratkaisuihin – monissa maissa esiintyvä jengiytyminen on eräänlainen ei-vallankumouksellinen ratkaisu sosiaaliseen syrjäyttämiseen, mutta tulevaisuudessa tulemme näkemään myös politisoitunutta (toivottavasti vallankumouksellista) rinnakkaisvallallisuutta.

Vähemmistöjen kurjistumisen ohella alueellinen epätasa-arvo lisääntyy kepulaisen aluepolitiikan – ja sen soveltamisedellytysten – kadottua historian lehdille äimisteltäväksi. Yhä uudet alueet jäävät ilman palveluita. Kun katsomme vaikkapa lakkautettujen sairaaloiden ja terveyskeskusten mittavaa listaa, on selvää, ettei vallitseva järjestelmä pysty enää turvaamaan alamaistensa etuuksia: Mänttä, Savonlinna, Ähtäri... Helsingistä katsoen nuo voivat näyttää kaukaisilta ja merkityksettömiltä, mutta alueellisesti niillä on valtava merkitys. Ja valtiolaivan suunta ei tule kääntymään, enää koskaan. Alueellisten epätasa-arvotekijöiden ja vähemmistöjen syrjäyttämisen ohella toinen sukupuoli tulee kokemaan kurjistuvan tilanteen nahoissaan. Rasvaiset setämiehet ovat jo marssineet areenalle, ja naisten paimentaminen kohti nyrkin ja hellan välissä olevaa ahdasta tilaa on alkanut. Eritoten tämä realisoituu tulevien leikkausten kohdistamisessa, jotka tulevat iskemään päivähoitoon, kouluihin, neuvoloihin ja hoiva-aloilla. Työmarkkinatilanteen kurjistuminen tuonee vahvaa kannatuspohjaa niiden sikaniskojen röhkäisyille, jotka vaativat hupenevien työpaikkojen varaamista ”niin kovin ahtaalla oleville lihaasyöville keski-ikäisille keskivartalolihaville heteromiehille”.

Tulevan rinnakkaisvallan olemus tulee siis olemaan syrjäseutulaisten, maalaisten, vähemmistöjen ja naisten tarpeiden ensimmäisenä viitoittama. Tätä täydentävät satunnaispudokkaat kaupunkien lähiöissä, yhteiskunnallisesta tuotantoprosessista syrjäytynyt monenkirjava aines. Ja asteittain kannatuspohja laajenee.

Loppusanat

Kirjoituksessa on paljon marxilaista ja anarkistista retoriikkaa, teoriaa ja viitteistöä. Se kertoo toki kosolti allekirjoittaneen vakaumuksesta, ja se saattaa häiritä jotakuta moiseen sanastoon tottumaton syvävihreilijää. Nyrpeilijän on hyvä kysyä itseltään, missä ovat sitten ne vallankumoukselliset perinteet ja teoriat joista hän ammentaisi? Mitä todennäköisimmin tästä nyreytyvä kokee kuitenkin vallitsevan yhteiskunnan liberalistiskapitalistisen sanailun ”normaaliksi” sanavarastoksi ja tuon aateperinnön sanastoineen ”ei-aattellisesti leimalliseksi”.

En halua hurskastella ja leikkiä humanistia ilmituodessani mitä olen edellä kirjoittanut – olen kokenut liian kauan järjestöelämää ja kohdannut liikaa tietämättömyyttä, välinpitämättömyyttä, hauskanpito-orientoituneisuutta ja huonotapaisuutta yhdistettynä pahansuopuuteen voidakseni tuntea erityistä rakkautta ihmisyyttä tahi ihmiskuntaa kohtaan. Liika historian lukeminkaan ei liene asenteellisuuttani auttanut. Puoltaessani tässä valtiovastaisia, joukkovaltaisia, hierarkiattomia ja väkivaltaa minimoimaan pyrkiviä ratkaisumalleja en tee sitä ensisijassa siksi, että olen kiinnostunut noiden asioiden itseisarvoisuudesta (joskaan en niitä kiistä, vasitenkin valtiovastaisuudelle tunnen erityistä lämpöä) – puollan edellä mainittuja ratkaisumalleja siksi, että ne toimivat vähemmän huonosti kuin vastustamansa vastaparinsa (valtiolähtöisyys, elitismi, hierarkiat, rajoittamaton väkivalta), jotka puolestaan nivELYvät eittämättömästi vallitsevan maailmanjärjestelmän määrittävimmän seikan, kapitalismin (elonkehän selkeimmin havaittavan vihollisen), kanssa. Asiaa holistisesti puntaroitaessa on todettava, ettei noita muita inhuuksia voi edes erotella vastapoolin kokonaisuudesta. Ne, jotka ihmisvihapäissään muuta väittävät – ja näin kepittämisen halunsa sokaisemina unohtavat, että ihmiskunta on erottamaton osa elonkehää – ovat yksiselitteisen väärässä, ja uhraavat vallankumouksen ja siten elonkehän asian.

Tässä artikkelissa maalataan kuva sangen vakavamielisestä prosessista, joka on työläs, täynnä sudenkuoppia, vihollisuuksia ja muita ikävyyksiä. En väitäkään, että rinnakkaisvalta olisi edes parhaimmillaan jotain, joka loisi paratiisin maan päälle, maailman jossa leijonat nuolisivat lemmeikkäinä karitsoja ja närneistä valuisi hunajaa. Rinnakkaisvallan prosessi on hidas ja polku, jolla matkaa on taitettava, on kaita. Parhaimmillaankin vallankumous on vastenmielinen prosessi – ainoa vallankumousta vastenmielisempi asia ihmisen maailmassa on vallankumouksettomuus. Aikamme maailmanjärjestelmä on sitä satukirjojen mustaa pimeyttä, kaiken välineellistävää, alistavaa, silpovaa ja hävittävää totaliteettia, jonka säilyminen tietää tuskaa, kärsimystä, sukupuuttoja ja ihmispinoja viidakossa – vakuuttelivat kapitaaliln ilmestysmajoissa mölisevä markkinapapisto ja muut valtajärjestelmän sieluttomat orjat mitä tahansa. Ainoa mitä he voivat luvata, on lisää saman ikaikaisen saatanallisen myllyn jyrinää ja kolketta sen hiljalleen jauhaessa tomuksi, ikuisesti sammuksiin, ainutlaatuista elämää sen kaikissa muodoissaan. Siihen verrattuna rinnakkaisvallan antama vieno lupaus on kaiultaan hyväenteinen.

”

Taustalukemistoa:

Wayne Price: Malatesta's Anarchist Vision of Life After Capitalism; Peter Marshall: Demanding the impossible; Staughton Lynd & Andre Grubacic: Zapastitit ja tuplajuulaiset; Wesley Morgan: Where They Retreat, We Must Advance: Building Dual Power; The Black Panther Party for Self Defense (kirjoittaja tuntematon, julkaisussa Black Flag nro 215); Alfredo Toscano: Dual power revisited: From civil war to biopolitical islam; Jeff Schantz: Re-thinking revolution: A social anarchist perspective; Lev Trotski: The Farce of Dual Power; Venäjän vallankumouksen historia; Joel Olson: Movement, cadre and dual power; Klas Batalo: Review of Fighting for Ourselves: Anarcho-Syndicalism and the Class Struggle; nimim. Comrade Azaad: Clarification of the terms on dual power; Anthony James Joyes: Urban Guerilla Warfare; David Galula: Counterinsurgency warfare; Esa Seppänen: Sissisota –aikamme sota; Pasi Takkinen: Ympäristöliike 2000-luvulla; Vadén & Takkinen & Lakkala & Vanhapiha: Romahdus; Vladimir Lenin: The Dual Power; Anarchism, the Welfare State, and Social Assistance (kirjoittaja tuntematon); Errico Malatesta: Gradualism, -ii-: Anarchism and reforms, E.F. Schumacher: Pieni on kaunista, -ii-: Inhimillinen vaihtoehto; Murray Bookchin: Konfederalismin merkitys; Abdullah Öcalan: Democratic Confederalism; Colin Ward: Autonomy,

Solidarity, Possibility; Meri L hteenoosa: Viisas arki – opas k yt nn n yhteis llisyyteen; Ted Regencia:
Philippine mayor admits links to death squads (Al-Jazeera);